

katolički list

ZVONIK

GODINA: II

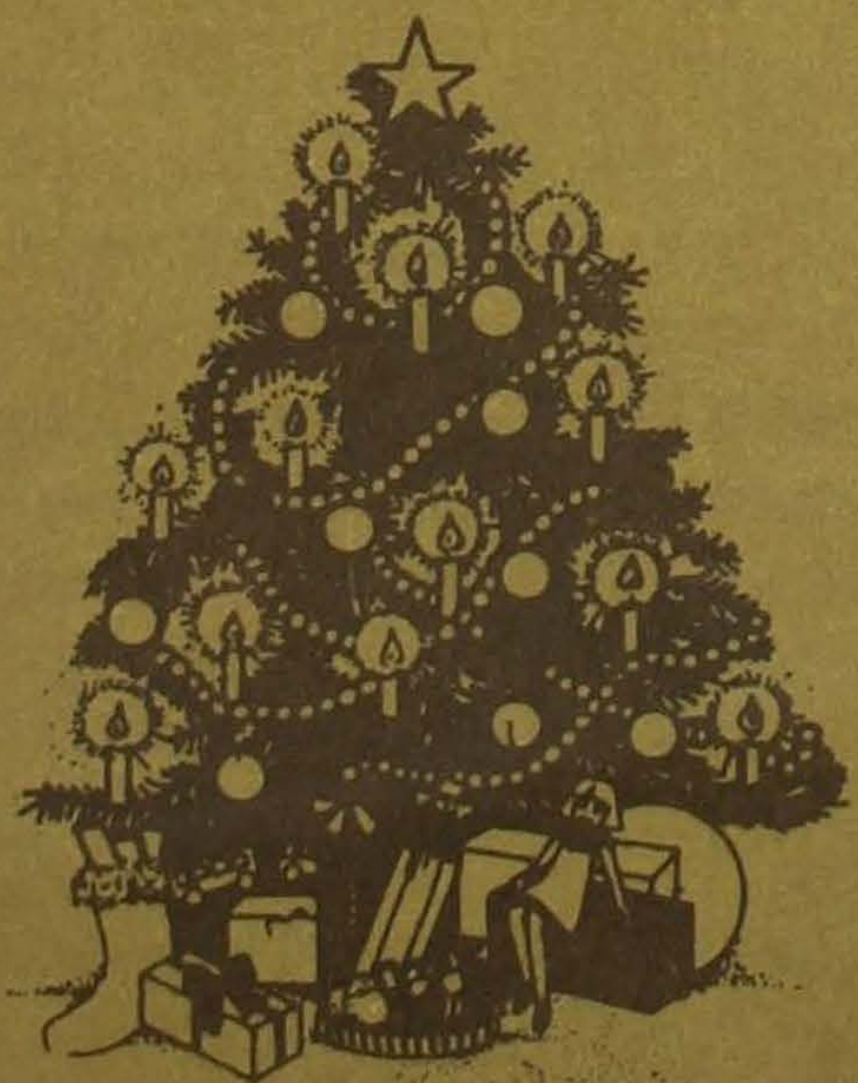
BROJ: 14

Subotica, prosinac - decembar 1995.

Cijena: 2,00 N. din.

SLAVA BOGU NA VISINI
MIR LJUDIMA
MILJENICIMA NJEGOVIM!

*Sretan Božić
i blagoslovljena
1996. godina*

Iz sadržaja:

- Ususret Miru
- Razgovor sa subotičkim biskupom
- Trideset godina Koncila
- Sto godina crkve Sv. Roka i Sv. Jurja
- Mi "otkačeni"
- Moderna obitelj
- Povijest Jaslica ili "Betlema"

USUSRET MIRU

Mir je na vidiku! - Možda bismo tako mogli sažeti svoje osjećaje nakon potpisivanja sporazuma u Daytonu (Dejtonu). Taj događaj podsjetio me je jedne vizije Izaije proroka: "Narod koji je u tmini hodio svjetlost vidje veliku: onima što mrkli kraj smrti obitavahu svjetlost jarka osvanu. Ti si radost umnožio, uvećao veselje... jer, dijete nam se rodilo, sin nam je darovan... nazvan je imenom: 'Savjetnik čudesni, Otac vječni, Knez mira' - da poraste mir bez kraja... te se učvrsti i utvrdi u pravu i pravednosti od sada pa dovijeka. Privržena ljubav Gospodina... to će učiniti" (Iz 9,1-6).

Isus, čije rođenje slavimo, jest Knez mira. Sv. Pavao u poslanici Efežanima ističe: "Doista, on je mir naš..." (Ef 2,14).

Vrijeme Došašća je vrijeme iščekivanja. Idemo ususret Isusu, ususret Miru. Isusovo rođenje izvor je mira i svjetla za Zemlju, za sve ljude. Isus kao "Savjetnik čudesni, Bog silni, Knez mira" stalno je među nama od onog časa kad su anđeli zapjevali svemirom i javili pastirima: "Danas vam se rodio Spasitelj...". On je s nama da se mir učvrsti i utvrdi u pravu i pravednosti. Da su ljudi to shvatili i prihvatili, i da su mu dopustili da zavlada u njihovim srcima, nikada ne bi bilo nasilja ni rata. Bio bi mir bez kraja, a radost bi se neprestano umnažala, veselje uvećavalo i svi bismo uživali milinu i sreću raja.

Isus, Knez mira već 2000 godina ostavlja i daje svoj mir ljudima, a oni ga ne primaju. Dug je put Kneza mira do ljudskih srdaca... Bit će tako dugi put i "Daytonskog mira" s papira do terena, ako ga ljudi srcem ne prihvate... Mir prihvatiti srcem, znači izbaciti iz svog srca svaku mržnju, želju za osvetom, osuđivanje i proklinjanje... Najteže će biti onima koji plaču za svojim poginulima, onima koji su ostali invalidi, onima koji su pretrpjeli maltretiranja, batine i silovanja, prognanima i izbjeglima - onima koji su ostali bez igdje ičega. I za njih će mir biti moguć ako ga prihvate srcem, ali važno je da se on i na papiru dogodi u "pravu i pravednosti".

Nek nam Božić '96. - kad je mir na vidiku - bude prigoda da se susretnemo s Mirom, s Isusom. Tada će se potpisani mirovni sporazum moći provesti i na terenu.

Mir je moguć jer je Isus Krist Knez mira i Bog silni, Bog svemoguć. Mir će biti stvarnost ako poslušamo njegove savjete, jer on je Savjetnik čudesni. Mržnju nek zamijeni ljubav, proklinjanja opraštanje, želju za osvetom molitva za zločince. Ovim božićnim Zvonikom želimo poći ususret Miru. Razgovor s biskupom daje nam nova krila da poletimo Isusu u susret. Tumačenje božićne pjesme raspjevanog p. Dude vuče nas k miru... Nova rubrika "Oni s kojima živimo" proširuje naše vidike - i oni s kojima živimo, a tako ih malo poznajemo, također su zaljubljenici mira... I djeca će svojim stranicama sigurno biti zadovoljna. Božić je na osobit način dječji blagdan. Ovaj broj kasni tjedan dana jer želimo biti što bliže Božiću... Pohrlimo dakle u susret Isusu-Božiću, u susret Miru. Prilika je izvanredna. Nemojmo je propustiti. Nek se umnože radost i veselje svim ljudima dobre volje, svim ljudima, miljenicima Njegovim!

Dočekajmo mir srcem. Dočekajmo Isusa srcem. Nećemo biti na svečanom potpisivanju mirovnog sporazuma u Parizu, ali stavimo na njega pečat svoga srca. I mir će se dogoditi. U srcu sigurno...

Sretan Vam Božić i Božji blagoslov u mirnoj - nadamo se - novoj 1996. godini.

Vaš Urednik

PISMO

Dragi Isuse!

Veče je u mojoj sobi. Drva pucketaju na vatri. Sve je tako obično, svakidašnje ali je neobična moja želja - pisati Tebi pismo. Činim to vjerujući da ćeš ga dobiti i znajući da Ti umiješ čitati i između redaka.

Bilo je to prije desetak godina. Hodočastio sam s mladim vjernicima u vječni grad, na grobove tvojih apostola. Posjetili smo i jednu crkvu - za koju rekoše da na njenu adresu iz cijelog svijeta stiže nmoštvo pisama djece - za Tebe. U mojem hrvatskom narodu se kaže - dijete si dok su ti roditelji na zemlji. Lijepo je biti dijete. Drago mi je što se smijem nazivati i Božjim djetetom. Sam si, Isuse, bio dijete, volio si djecu. Jednom si čak odraslima dijete stavio za uzor. Ljutio si se na apostole kad su branili djeci da Ti priđu bliže.

Hvala Ti, Isuse, što si me za svećenika pozvao. I danas se sjećam kad si prošao kroz moj sokak. Poput mnogih, kroz povijest, i ja sam pošao za Tobom. Nisam se pokajao. No, ponekad klonem, uplašim se. Kao da mi ponestane žara, zanosa... Ne znam pravoga puta do srca ljudi. Kako do svakoga donijeti Tvoju Radosnu vijest? Isuse, ne dopusti da, vidjevši moje slabosti i mane, odbace i Tvoju spasiteljsku ruku.

Hvala Ti, Isuse, što se mir vraća na ova naša prostranstva. Mnogo je zloće, mržnje, zlih i lažnih riječi posijano. Mnogi su uciviljeni i duboko ranjeni. Teške su rane duše. Ti si bio i ostao liječnik duše i tijela. Nemoj nas prestati liječiti. Potrebno je novo srce - da ponovo naučimo voljeti i praštati.

Hvala Ti za moju župu. Kao zajednica postojimo 64 godine. Hvala Ti za svako dijete koje se rodilo i preporodilo u krštenju. Pomozi roditeljima da ozbiljno shvate koliko je važno svjedočiti djeci o Tvojim ljubavi. Trudim se oko ovogodišnjih Prvopričesnika. Nadam se da će znati skupa s odraslima zahvaljivati za sakrament ljubavi. Isuse, svojim apostolima obećao si dar Duha Svetoga. Taj dar će se dijeliti do konca svijeta. Pomozi da se naši kandidati za sakrament Potvrde dostojno pripreme. Nešto me i tišti. Žao mi je što velika većina župljana odlazi bez sakramenata Popudbine. Pitat ćeš me jednom za to? Budi milostiv i meni i njima...

Isuse, želio bih pozdraviti svoje prijatelje Marka i Ferencu. Oni su ove godine prešli Rijeku. Vjerujem da si ih Ti dočekao na drugoj obali. Dok smo se ovdje družili, puno smo razgovarali o Tebi. Nedostaju mi. No, vjerujem da im je s Tobom licem u lice - lijepo.

Dragi Isuse! Meni se drijema. Poći ću na počinak. Čestitam Ti rođendan! Ti znaš sve. Ti znaš da Te volim iskreno.

Tvoj Lale

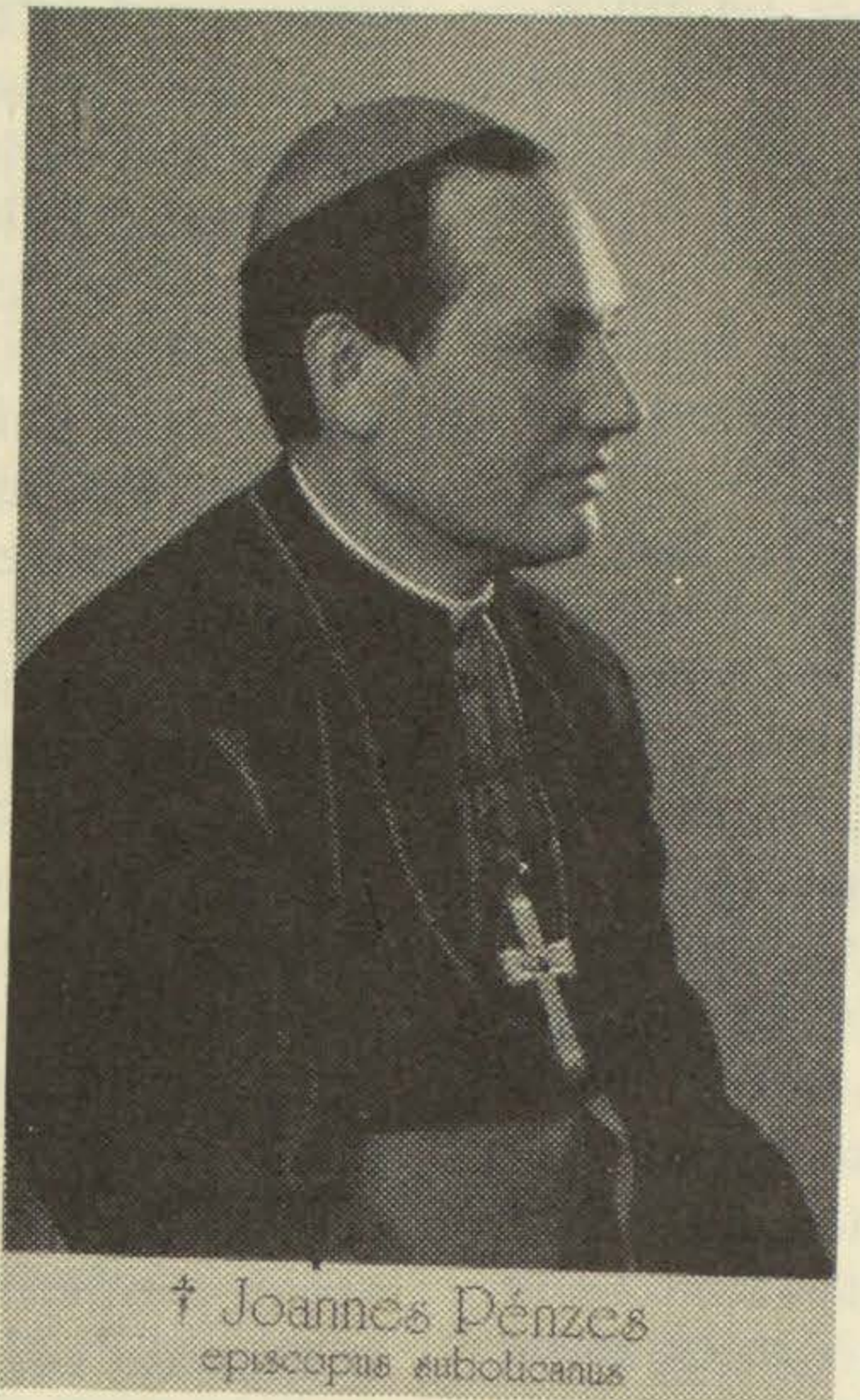
P.S.

Isuse, hvala Ti što ćeš pročitati ovo i sva druga pisma.

DRAGO MI JE ŠTO PRVO MJESTO DAJETE ISUSU, DUHU EVANDELJA...

Vjerujući Isusovoj riječi koju je uputio svojim apostolima: "Tko vas sluša, mene sluša", nastojali smo pratiti sav rad i svako nastojanje biskupa **mons. Ivana Pénzesa**, koji kao Nadpastir upravlja mjesnom Crkvom koja se zove Subotička biskupija. Prenijeli smo i njegove poruke za prošlogodišnji Božić i Uskrs. Bilježili smo i sve ono najvažnije što je rekao kako bismo i sebe i svoje čitatelje potaknuli da provedu u djelo ono što on svoje stado, u Isusovo ime, uči i potiče. Prošlo je godinu dana od izlaženja našega Lista. Stoga smo ga za ovaj božićni broj zamolili za razgovor, želeći opet, preko njega, čuti Isusov glas.

† Joannes Pénez
episcopus suboticanus

- * Najvažnije je da pišete svima
- * Doista dvorite narod Božji

ZVONIK: Preuzvišeni, prvi put Vam se obraćamo s molbom za intervju u Zvoniku, našem katoličkom mjesečniku. Znamo da bdijete nad radom oko uređivanja našeg Lista, stoga Vas molimo pokušajte u nekoliko točaka izreći ono što Vam se o ovom mjesečniku čini najvažnijim, najjačim, najpotrebnijim i što očekujete da bi trebalo učiniti kako bi ovaj List postao još bolji i što bolje se uklopio u učiteljstvo Crkve?

BISKUP: Zahvalan sam, a osjećam se i počašenim, što me je Uredništvo zamolilo da dam intervju ovom našem katoličkom mjesečniku. Raduje me što prenosite moje poruke o Božiću i Uskrsu. Svaki broj sa zanimanjem uzimam u ruke i čitam. Najvažnijim smatram i ističem ono što sam zapazio da pišete svima, baš svima - doslovno. Obraćate se svakom, od najstarijeg do najmlađeg vjernika, od najumnijeg do najjednostavnijeg kršćanina, brata čovjeka. Jakom stranom Zvonika spomenuo bih Vaše nastojanje, koje je uočljivo, da kroz sva štiva dajete prvo mjesto Isusu Kristu, duhu evanđelja. Kao najpotrebnije, naveo bih crkvenost kojom je prožet cijeli List. Što se budućnosti tiče, mislim da trebate ustrajati na ovom putu. Imate tako izvrsne rubrike koje pružaju velike mogućnosti da doista dvorite narod Božji. Moram priznati da Riječ urednika, Meditacija, Liturgijsko vrijeme, Sveci, Biblija, razni jubileji, intervjui, Vijesti iz opće Crkve, Vijesti z naše biskupije, Kultura, Obitelj, Mladi, Dječja strana, Vjernici pitaju, Povijesni kutak, Pisma čitatelja i U susret događajima iscrpno donose sve što može očekivati narod Božji, a vjerujem da su najradosniji zbog svega toga bolesnici i djeca, jer bolesnici su "zatvorenici" u sobama, a djeca imaju originalni, još neiskvareni, istinoljubiv pristup svemu. Zalog budućnosti Lista vidim u tome što ga većenici prihvaćaju i smatraju svojim, u lijepom broju urađuju i pišu, a i laici ga podržavaju pišući i primjerno ga tehnički uređujući...

- * Evanđeoski duh vodi k cilju - životu u miru i ljubavi
- * Jedinstvo kršćana ogleda se i kroz male susrete

ZVONIK: Znamo da ste kao kršćanin optimista. Osobito je to zasjalo nakon Vašega povratka iz Rima, kada ste 17.10. bili cijeli dan na radnom sastanku u Rimu sa Svetim ocem i svim biskupima bivše Jugoslavije. Što ste doživjeli kao jaku potporu i što možete reći o tom susretu kao poruku čitateljima Zvonika? Govorite kao pastir svome stadu.

BISKUP: Isus je rekao Petru: "Tako i ti kad se jedanput vratiš k meni, učvrsti svoju braću!" (Lk 22,32). Sveti otac postupio je tako znajući da se živa riječ, osobni kontakt ne može ničim nadomjestiti. Mi smo Crkva, živi organizam mističnog tijela Kristovog. Okupljamo se u našim crkvama svake nedjelje da u osobnom kontaktu žive zajednice primamo milost od Gospodina, jer on je rekao: Gdje su dvoje ili troje sabrani u Njegovo ime, tamo je On prisutan. Ono što je objavljeno 18.10. u zajedničkom priopćenju nije ni izdaleka ono što smo doživjeli u osobnom susretu. Isus je osnovao Crkvu radi zajedništva, koje je ogromna snaga. Zbog toga je mnogo teže onim župama u našoj biskupiji gdje nema svećenika, gdje nema nedjeljne mise... Ondje duhovnost opada. Sveti otac je ukazao na evanđeoski duh koji smo dužni slijediti ako želimo koračati prema cilju - a to je život u miru i ljubavi. On je obećao duhovnu pomoć, molitvu cijele Crkve a i materijalnu pomoć, osobito za podizanje porušenih crkava. Dakako, prije svega trebamo obnoviti hramove svojih duša. Ne smijemo posustati činiti dobro, bez obzira na strah i nemir koji je često prisutan.

Prigodom ovog susreta Sveti otac još je naglasio i jedan ekumenski vid. Istaknuo je da se jedinstvo kršćana ne ogleda samo u formalnom jedinstvu, nego u življenju toga jedinstva i kroz male susrete. Ne bi bilo pravo to ne smatrati ekumenizmom. Naime, time pokazujemo svijetu da doista slijedimo - i jedni i drugi - duh evanđelja.

U svom izlaganju Svetom ocu nastojao sam dati prednost svemu što je pozitivno i konstruktivno. Iznio sam slučaj dvije bolničke kapele: u Subotici i u Senti gdje smo jednu i drugu obnovili i gradili mi, a u duhu ekumenizma, u njima mogu obavljati Službu Božju i pravoslavni i evangelići i reformati.

- * Sačuvati jedinstvo svećenika i jedinstvo naroda Božjega
- * Biskupijska sinoda trajat će od 1996. do 2000. godine

ZVONIK: Kaže se da je Crkva "semper reformanda", znači ona koja se stalno treba obnavljati. Vi ste kao pastir toga svjesni. Koji su Vam daljnji, a koji posve konkretni planovi da se ta obnova događa i u našoj biskupiji?

BISKUP: Točno. Obnavljanje u Crkvi je uvjet za rast, za postignuće konačnog cilja. Biskupijska sinoda je kao daljnji cilj pred nama. Sinodu zamišljamo ostvarivati kroz pet godina, od 1996. do 2000. godine, slično kao što je bila i Sinoda iz 1936. godine, ali ne i isto. Već više od tri godine teku daljnje pripreme, a i u župama se molimo na tu nakanu svake nedjelje.

Posve konkretni plan za obnovu jest sačuvati u biskupiji jedinstvo svećenika i jedinstvo naroda Božjega. To od pastira zahtijeva da bude češće prisutan među vjernicima u župi: na slavljinama, da poučava, naviješta riječ Božju i da, prema mogućnostima, bude na svim susretima svećenika. To ne predstavlja poteškoću. Sve je to već uveo i provodio izvrsno, prije mene, blagopokojni, blage uspomene biskup mons. Matija Zvekanović. Meni ostaje samo nastaviti istim putem, ustrajno. Imam za suradnike dobre svećenike, samo da nas je malo više. No, vjerujem da će naše ustrajne molitve za duhovna zvanja Bog uslišiti.

- * Značaj suradnje svećenika i vjernika za bolje, božanskije i ljepše sutra

ZVONIK: Recite nam kao poruku i pouku: što smatrate najhitnijim zadatkom bilo svećenika, angažiranih vjernika laika, bilo svih kršćana, pa i ljudi dobre volje da naše sutra bude bolje, božanskije i ljepše?

BISKUP: Prvi zadatak svećenika jest naviještati riječ Božju i to autentično, tj. da ono što naviješta i sam živi; drugi mu je zadatak posvećivati, tj. dijeliti sakramente, a treći organizirati crkveni život u župi, kojom mora upravljati (ne vladati) kao dobri pastir. A vjernici neka slušaju svoje pastire surađujući s njima u svemu. U takvom suglasju imat će koristi i ostali kršćani i ljudi dobre volje. Najhitnije je uvijek ono što ustrajno trebamo činiti. "Tiha voda brege roni". Samim tim će naše sutra biti i bolje i božanskije i ljepše.

- * Bez Vaših molitava nezamisliv je moj rad
- * Redovnici i redovnice obogaćuju svojim radom cijelu biskupiju i neprocjenjiv su dar

ZVONIK: Ako Vam nije teško, povjerite nam svoje križeve da Vam ih pomognemo nositi svojom molitvom, a i svoje radosti da se s Vama zajedno radujemo ovoga Božića.

BISKUP: Za ovo zadnje pitanje, odnosno želju, doista zahvaljujem. Naime, ne mogu ni zamisliti sve ono što trebam učiniti, a kamo li i učiniti a da ne računam s

Vašim molitvama, koje znam da svaki dan upućujete Onomu koji sve može - da moj rad i moje nastojanje uspiju.

U biskupskoj službi najteže je upravljanje, na pr. kad mi dođu iz neke župe vjernici da mole svećenika, a ja nemam koga poslati. Nesloga, na bilo kojoj razini i u bilo kakvim prilikama, je nešto što je najteže podnositi i stalno sam u nekoj napetosti dokle god takvo stanje ne uspijem razriješiti. Dozvolite da ne nabrajam sve križeve, nek ostane nešto "malo" što ću riješiti sa svojim Gospodinom.

Moje radosti su susreti sa svećenicima, susreti s krizmanicima, susreti s Božjim narodom... - kad primijetim da je navještaj Krista rassetoga odjeknuo u dušama koje su me slušale. Radujem se kad ispovijedam vjernike i otkrivam u njihovim dušama kršćansku zrelost. To mi je kao melem na sve rane, jer to znači da sav naš trud nije uzaludan. Radujem se našim svećeničkim pripravnicima kad ih susrećem i vidim u razgovoru s njima da ih Božji poziv preobražava u prave levite Gospodnje. Radujem se redovnicima i redovnicama, koji svojim požrtvovnim životom obogaćuju cijelu našu biskupiju, a molitvom i radom neprocjenjiv su dar za sve nas. To je za nas doista veliki Božji blagoslov.

Na kraju, uzdajući se u Vaše molitve, želim svim čitateljima i uredničkom vijeću da Vas Isus-Božić, koji je uzeo naše smrtno tijelo, učini pravom djecom Božjom i da ulije u Vaša srca obilje ljubavi i mira, ljubavi prema bližnjima i mira u svako srce, te da nam ovaj veliki blagdan protekne u istinskoj radosti kakvu samo nevina djeca mogu imati i uživati.

SRETAN BOŽIĆ I PORODENJE ISUSOVO - SVIMA!

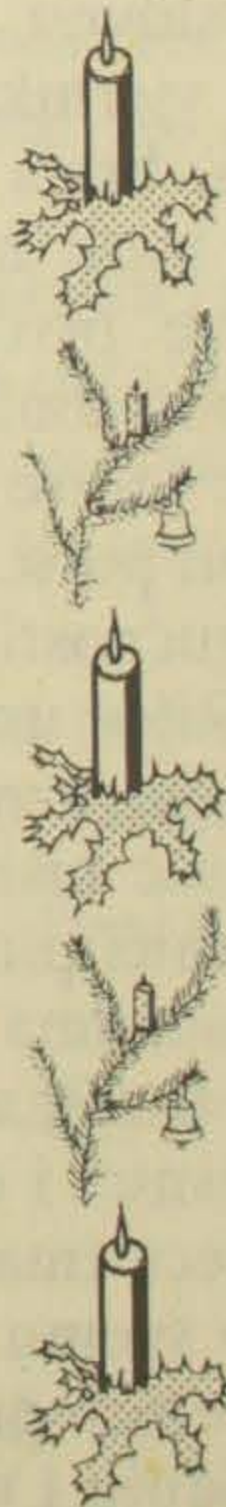
SVIM NA ZEMLJI

*Svim na zemlji mir veselje,
budi polag Božje volje!
To sad nebo navješćuje
I glas s neba potvrđuje.*

*Dobre volje svaka duša
Grijeha neka već ne kuša,
nego hvali, diči Boga,
što je poslo Sinka svoga.*

*Sinka svoga, Boga moga,
s Ocem, Duhom jednakoga,
Duhom Svetim začetoga,
od Marije rodenoga.*

*O grešniče, to promisli
što učini Otac višnji:
Sinak njegov dijete milo,
za sve nas se porodilo.*

NOVA LITURGIJSKA GODINA

Često se u crkvama čuje da je prva nedjelja Došašća ili Adventa početak nove liturgijske ili crkvene godine. Kod vjernika se stvara nedoumica jer se ta godina ne poklapa s onom koju također slavimo kao početak nove kalendarske godine. O čemu se radi?

Liturgija, kao čin zajednice pred Bogom i kao povijest spasenja kroz koju Bog djeluje među ljudima, poklapa se s tzv. Liturgijskom godinom. To je, dakle, vrijeme od godinu dana kroz koje se u crkvenoj zajednici proživljavaju otajstva spasenja onim redom kako su se događala. Vrlo je važno istaći da kršćanska liturgija ne poznaje jednostavno neke spomene nego je **svako liturgijsko slavlje posve novi događaj**. Naime, nakon Kristova uzašašća Isus je, kako kaže Pismo, s desne Očeve. To znači da Isus vrši ulogu velikog svećenika i jedinog posrednika između Boga i ljudi stalno, kad god se u njegovoj Crkvi događa liturgijski spomen. Jednostavno rečeno: nikada se u povijesti nije dogodila Božja riječ u Došašću 1995. jer se to SADA događa, a svaki liturgijski događaj, jer je i božanski i ljudski, nepovljiv je. Stoga se liturgijsko događanje ne može usporediti ni sa kakvim kategorijama slavljenja spomena kako to obično govorimo. Godina je, dakle, liturgijska godina događanja spasenja za nas i sada. To nije puki spomen, nego stvarni događaj kojim veliki svećenik, Isus Krist, s desne Očeve vrši svećeničku službu spasenja u svojoj Crkvi.

Advent - Došašće

Nakon što je u Crkvi započelo slavljenje Božića kao blagdana Kristova rođenja, ili bolje kao skup blagdana Bogojavljenja, ušlo je u običaj jedno **pripravno vrijeme** koje nas polako uvodi u veliko otajstvo Utjelovljenja i Bogojavljenja. **Došašće je vrijeme s dvostrukom porukom**. Jedna je **povijesna** i podsjeća nas na vrijeme iščekivanja Krista Spasitelja - Mesije. Druga je **eshatološka**, to znači stvarno iščekivanje Kristovog drugog dolaska koji će biti na koncu povijesti i koji će biti stvarno spasenje svega stvorenoga i dovršenje povijesti ove zemlje, te stvaranja novog neba i nove zemlje.

Došašće je napose marijansko vrijeme jer je Bogonositeljica ona koja je Krista u povijesti dala i do konca vremena ostaje **najveći uzor kako se Krista prima, nosi i drugima daje**. Pavao VI. stoga i spominje da je Marija u centru adventskih događanja. Naši se stari sjećaju naziva "Rorata" za mise Zornice. Zornica je bila inače zavjetna misa u čast Majke Božje, koja se služila svaki dan za vrijeme Došašća. Sada je misni tekst obogaćen kako porukom Božje riječi, tako i molitvama, te su adventske mise divna duhovna obnova svakom vjerniku.

Božić

Slavljenje Božića je u zapadnoj Crkvi jedan od temeljnih blagdana. Prvo slavljenje je bilo cjelovito **BOGOJAVLJENJE**. Ono se dogodilo mudracima s Istoka po zvijezdi prethodnici, pastirima po anđelu, učenicima u Jordanu Očevim glasom kod krštenja, a vjernicima u Kani Galilejskoj prvim čudom. Svi ti događaji slavljani su pod jednim nazivom "Bogojavljenje". Uvođenjem svetkovine Božića na 25. pro-

sinca, kao dana Isusovog rođenja, ovaj se **bogojavljenjski ciklus** dijeli na blagdane: rođenja - Božić; materinstva Blažene Djevice Marije - Nova godina; objave mudracima - Tri kralja i konačno blagdan Kristova krštenja koji zatvara **božićni ciklus**.

Slavljenje Božića u našim dušama ponajprije obnavlja kršćansku svijest o velikom Božjem djelu početka spasenja Kristovim rođenjem. Utjelovljenje i rođenje je Otajstvo vjere koje nikada nećemo do kraja shvatiti ali nas ispunja zahvalnošću i nadom. Stoga je posve razumljivo da je Božić blagdan pun radosti. To su dani čovjekoljublja koje je Bog očitovao, ali je pozvao i svoje učenike na nasljeđivanje. Stoga je Božić kao blagdan čovjekoljublja među nama; Božić je blagdan ljudskosti koji se izražava po dobrim željama i darovima, napose prema siromasima. To je blagdan obnove ne samo vječne spoznaje nego vjerskoga činjenja, a to znači uskladiti svoj život s porukom Betlehema u kojem dolaze u prvi plan kreposti: poniznost, dobrotu, ljubav i napose obiteljske kreposti. U tome pomaže i poseban blagdan Svete obitelji koji je smješten u božićni ciklus (nedjelja poslije Božića).

Božić je, dakle, u životu pojedinih vjernika i crkvene zajednice uvijek prilika za obnovu cjelovitu, duhovnu, za **metanoju**, tj. promjenu ponašanja prema Bogu i ljudima.

Andrija Kopilović

LITURGIJSKI KALENDAR

10. prosinca - 2. nedjelja došašća

I čit. Iz 1-10; II čit. Rim 15,4-9; Mt 3,1-12

17. prosinca - 3. nedjelja došašća

I čit. Iz 35,1-6a.10; II čit. Jak 5,7-10; Mt 11,2-11

24. prosinca - 4. nedjelja došašća

I čit. Iz 7,10-14; II čit. Rim 1,1-7; Mt 1,18-24

25. prosinca - BOŽIĆ

Ponoćka: I čit. Iz 9,1-3.5-6; II čit. Tit 2,11-14; Lk 2,1-14

Misa zornica: I čit. Iz 62,11-12; II čit. Tit 3,4-7; Lk 2,15-20

Danja misa: I čit. Iz 52,7-10; II čit. Heb 1,1-6; Iv 1,1-18

31. prosinca - SVETA OBITELJ

I čit. Sir 3,2-6.12-14; II čit. Kol 3,12-21; Mt 2,13-15.19-23

6. siječnja - BOGOJAVLJENJE

I čit. Iz 60,1-6; II čit. Ef 3,2-3a.5-6; Mt 2,1-12

7. siječnja - KRŠTENJE ISUSOVO

I čit. Iz 42,1-4.6-7; II čit. Dj 10,34-38; Mt 3,13-17

Piše: Stjepan Beretić

Etelka - Adela, Adelhajda

(* oko 931. + 16. XII. 999.)

Svetica plemenita u sreći i u patnji, okrunjena kraljevskom i carskom krunom, zaštitnica siročadi, supruga, udovica i baka, zaštitnica prognanika i zlostavljenih žena, zaštitnica majki čija su djeca izabrala duhovno zvanje, zaštitnica svekrva.

Malo siroče - Etela

U Subotici se nerijetko susrećemo s imenom Etela, Etelka, a rjeđe ćemo čuti ime Adela. Radi se o istom imenu. Etelke slave imendan 16. prosinca. Ovaj božićni broj Zvonika nam predstavlja upravo svetu Etelu. Riječ "edel" na njemačkom jeziku znači plemenit. "Adel" znači plemstvo. Tako Adelhajda, Adela, Etela znači plemenita. Etela se rodila oko 931. godine kao kći burgundskog kralja Rudolfa II. Burgundija je danas pokrajina u Francuskoj oko grada Dijona. Svetu Etelu možemo smatrati zaštitnicom siročadi, i zato što se svome ocu radovala samo 6 godina. Umro joj je otac. Ostala je siroče.

Mlada kraljica - udovica

Njezino se tužno djetinjstvo završilo kad joj je bilo 16 godina. Udala se za talijanskoga kralja Lotara II. Samo je tri godine bila u sretnome braku. Umro joj muž. S pravom može biti zaštitnica udovica ona, koja je u dobi od 19 godina počela "jesti udovički kruh". Silili su je da se uda za kneza Adalberta. Nije ga voljela. Zatočena i zlostavljana, Etela nije gubila nade. Najviše joj je pakostio Adalbertov otac Berengar i njegova žena. Kosu su joj čupali. Nogama je gazili. Ona je ostala vjerna. Gospodin joj je spremio utjehu i nagradu.

Etelin drugi kraljevski brak

Kad je njemački kralj Oton obudovio, zaprosio je ruku mlade udovice. U Paviji se svečano vjenčala. Narod ju je slavio i radovao joj se. Eteli se pružila prilika da se osveti Berengar i da mu vrati milo za drago. Oprostila mu je i nije se osvetila. Dobrim mu je uzvratila. Sama je u svome dvoru odgajala njegove kćeri. Dva je svoja sina oplakala. S njemačkim je narodom strahovala od brze mađarske vojske koja je stigla sve do rijeke Lech pod Augsburgom. Etela je u ratnoj opasnosti molila zajedno sa svetim biskupom Ulrichom. Bog je njezinu molitvu uslišao. Otonove jedinice pobijediše mađarsku vojsku na rijeci Lech. Bilo je to 955. godine.

Etela - carica, drugi put udovica

Na Svijećnicu 962. godine primila je u Rimu zajedno sa svojim mužem carsku krunu. I ovo je razdoblje Etelinog života obilježeno velikom tugom i brojnim nevoljama. Umro joj je njezin dobri djever, sv. Bruno u Kölnu. Godine 966. je s mužem ispratila svoju kćer Matildu u samostan. Bila je to velika žrtva za roditelje. 967. godine se radovala krunidbi svoga sina, Otona II. za rimskoga kralja. Radost se brzo rasplinula. Godine 973. joj je umro i drugi muž. Postala je udovica sa 42 godine. Bolno je tugovala. Utjeha su joj bili siromasi i bolesnici koje je vjerno dvorila i služila. Uslijedila je za Etelu nova patnja. Nemilo ju je zlostavljala snaha.

Oklevetala ju je da se rasipno razbacuje carskim dobrima. Rodeni ju je sin, na nagovor snahe, prognao. To je najbolnije razdoblje njezina života. Vratila se u svoju rodnu Burgundiju. Patnju su joj povećavale sve potresnije vijesti o nesrećama u koje je zapadao njezin nevjerni sin Oton II.

Etela - velika patnica, dobra odgojiteljica

Obradovala se kad se izmirila sa svojim sinom Otonom. Međutim, stigne ju nova bolna tuga: 983. umre joj sin Oton. Opet žalovanje. Otonova joj udovica prijete da će je tako prognati da neće imati gdje glavu položiti. Mjesec joj se dana prijetila snaha, a zatim joj umrije i snaha. Etela je zaštitnica udovica, svekrva, ali i baka. Na nagovor velikaša morala se prihvatiti odgoja svoga malodobnog unuka Otona III. Odgojila ga je u pobožnosti i dubokoj vjeri. Uz njega je kraljevala dok nije odrastao. A onda se povukla u elzaški samostan Selz. Sama ga je utemeljila. Umrla je nakon 68 godina velikih patnji, 16. prosinca 999. godine.

Noseći križ velikih stradanja rasla je ta majka kraljeva i careva. Resila ju je krepost svesrdnog opraštanja, znala je divno odgajati i širokogrudno dijeliti siromasima. Njezin život nam govori da ne treba očajavati ni u kojoj teškoći. Etela je nosila i kraljevsku i carsku krunu. Koja bi se djevojka s njome zamijenila? Pod krunom je primala patnju za patnjom. A ipak je vjerna, dobra, ponizna i nježna ostala.

* * * * *

U prosincu slave imendan:

1. Natalija, Božena, 2. Bibijana, Živka, Blanka, 3. Franjo, 4. Ivan, Barbara, 5. Saba, Slavka, 6. Nikola, Vladimir, 7. Ambrozije, Dobroslav, 8. Ljiljana, Marija, 9. Valerija, Zdravka, Radmila, 11. Damir, Danijel, 12. Ivana, 13. Lucija, Svjetlana, 14. Ivan, 15. Darija, Valerijan, 16. Etela, Adela, Albina, 17. Lazar, 18. Dražen, 21. Petar, 23. Viktorija, Ivan, 24. Adam, Eva, 25. Božidar, Božo, Anastazija, 26. Stjepan, Krunoslav, 27. Ivan, 28. Nevenka, Mladen, 29. Toma, David, Davor, 31. Silvestar, Silvije, Goran

*Nije cilj života biti sretan,
nego usrećivati druge,
jer se samo tako ostvaruje sreća.*

I. Ćuk

ZAVRŠENA IV. SVJETSKA KONFERENCIJA O ŽENI

Sveta Stolica se djelomično i s rezervnom pridružila slaganju Pekinške konferencije s dokumentom nazvanim Polazište djelovanja. To je istaknula voditeljica izaslanstva prof. **Mary Ann Glendon** u tijeku završnog sastanka 15. rujna poslijepodne. Završna Izjava bilježi da je u prihvaćenom tekstu sadržan pretjerani individualizam u kome su oslabljeni važni i temeljni stavovi Opće deklaracije o ljudskim pravima kao što je npr. obveza osiguranja posebne skrbi i pomoći materinstvu. "Taj odabir – ustvrdila je Glendon – je korak dalje u uvlačenju anarhističkog žargona u široki i bogati govor o općim pravima. Sigurno je ovaj međunarodni skup mogao mnogo više učiniti za žene i djevojčice nego ostaviti ih same s njihovim pravima!" Osvrćući se zatim na nesrazmjernu pozornost koju dokument poklanja seksualnom i reproduktivnom zdravlju, Glendon je ustvrdila: "**Dokument koji poštuje dostojanstvo žene** morao bi se baviti **zdravljem cijele žene**. Dokument koji poštuje žensku inteligenciju trebao bi napokon odgoju posvetiti toliku pozornost koliko posvećuje plodnosti." "Budući da se moje izaslanstvo nada kako će na kraju prevagnuti ono što je za ženu dobro, radosno se pridružujemo prihvaćanju samo onih dijelova dokumenta koje Sveta Stolica smatra pozitivnima i u stvarnoj službi ženskome dobru. Nažalost, sudjelovanje Svete Stolice u prihvaćanju dokumenta može biti samo djelomično jer je više točaka neusklađeno s onim što Sveta Stolica i druge zemlje smatraju korisnim za pravi napredak žena."

Izaslanstvo Svete Stolice je poslije te Izjave priložilo **pismene rezerve** glede teksta koji tumači izraz "**gender**" (rod).

Nakon izaslanstva Svete Stolice mnoga su druga izaslanstva priložila svoje rezerve. Činjenica je da je Konferencija u tom posljednjem i dugom radnom danu prihvatila i Pekinšku izjavu i Polazište djelovanja.

"Imamo Polazište za koje smo ponosni što ga možemo predstaviti plenumu. Ali od sutra počinje pravi izazov: ostvariti to Polazište". Bilo je skoro 5 sati ujutro kada je predsjednica Vijeća Patricia Licuanam proglasila diskusiju zaključenom. Vijeće je zaključilo da se u deveti paragraf Polazišta uključi zahtjev punog poštovanja različitih etičkih i religijskih vrijednosti, kao i uljudbenih vlastitosti i filozofskih uvjerenja.

Druga tema oko koje se je do kraja raspravljalo bilo je tzv. "**seksualno usmjerenje**". Dok su neke zemlje ustale u prilog toga paragrafa u Polazištu, većina ih se je usprotivila. Nakon duge diskusije u kojoj nisu mogli doći na red svi koji su se prijavili, predsjednica je, ustanovivši jako suprotstavljanje, proglasila da se taj paragraf briše. Kad je riječ o zalihama, Vijeće je potvrdilo zahtjev za "nove i dodatne zalihe koje bi bile odgovarajuće i utvrđene, te bi se stavile na raspolaganje financiranju pothvata iskorjenjivanja siromaštva, osobito kad je riječ o siromašnim ženama". Međunarodne novčarske ustanove pozvane su istražiti nove metode pomaganja siromašnim zemljama koje imaju velike vanjske dugove.

Kad je riječ o **religijskoj slobodi**, sekcija za odgoj pozvala je na stvaranje odgojne i društvene sredine u kojoj će se sa svima postupati jednako i u kojoj će se poštovati sloboda

mišljenja, savjesti, vjeroispovjesti i vjerovanja.

"**Reproduktivna prava**" ostvaruju se priznanjem parovima i pojedincima prava slobodne i odgovorne odluke o broju i učestalosti rađanja i prava na potrebne informacije i sredstva. Glede ljudskih prava žene, Dokument poziva na onemogućavanje seksualnog nasilja i svakog seksualnog napastovanja, prostitucije, pornografije, seksualnog ropstva i iskorištavanja, uključujući i nasilja koja proizlaze iz predrasuda, kulturalnih, rasističkih, etničke čistoće, religijskoga ili protureligijskog ekstremizma, međunarodne trgovine ženama i djecom.

Pekinška izjava potvrđena prihvaćanjem uzdiže snažni zahtjev za **dokidanjem** svakog oblika **nasilja** nad ženama i djevojčicama. Države moraju pojačati napore za osiguranje jednakog korištenja ljudskim pravima i osnovnim slobodama, kako žena tako i djevojčica. Države su osim toga odgovorne ostvarivati Polazišta, osiguravajući da to nađe izraza u svim politikama i svim programima.

U jutarnjem zasjedanju govorio je predsjednik Svjetske banke James D. Wolfenson, o novoj strategiji svoje ustanove glede financiranja projekata za odgoj djevojčica i mladih djevojaka te za jačanje uloge žena u razvoju. Nastupio je i **peruanski predsjednik** razvivši nevjerojatni napad na Katoličku Crkvu zato što je ona ustala protiv zakona koji dopušta sterilizaciju kao jednu od kontraceptivnih metoda. Nastojeći točnije odrediti svoj napad, Predsjednik je rekao da on time ne poziva narode ni države da se ujedine protiv Vatikana.

Taj nastup izazvao je neraspoloženje u velikoj dvorani, pokazavši kako do razlika i suprotnosti u takvim velikim svjetskim konferencama dolazi zbog ideologija: kako one masonsko-prosvjetiteljske peruanskog predsjednika koja ne shvaća da se ne smije vrijeđati dostojanstvo osobe u ime socijalnog napretka; tako i one radikalno feminističke koju su zastupale Kanada i ujedinjena Europa. Pozorni promatrači na ovoj Konferenciji zabilježili su da je Europa bila nazočna u svim razgovorima i da je uzimala glavnu riječ glede obrane načela i prava. Njezini feministički pokreti, stari i organizirani, imali su utjecaja na europsko izaslanstvo više nego u ikojem izaslanstvu. Ali to su tako radikalni stavovi da ih svijet nije ni shvatio.

Vjerovatno zbog tih radikalizama nema većeg napretka u oslobađanju žena. Možda će Pekinška konferencija biti spominjana kao velika propuštena prilika, jer je borba za zaustavljanje feminizama koju podupiru nadmoćne ekonomske snage zapriječila postizanje jasnijih dogovora glede ženskoga dostojanstva i potrebnih sredstava za pravi razvoj i napredak žena, što bi bez sumnje bio i napredak društva. Žalosno je primjetiti da su riječi equality, development, peace - jednakost, razvitak, mir - koje su kao geslo konferencije ispisane na velikom zepelinu koji je svih tih dana brodio pekinškim nebom, ostale daleki cilj kojemu se teži ali koji izmiče. **Jednakost, razvitak i mir lepršaju na nebu ideja i težnji, ali žene ostaju živjeti na ovakvoj zemlji.**

Carlo de Lucia /IKA/

Uređuje: Andrija Kopilović

VELIKI BIBLIJSKI LIKOVI

Među važnije povijesne knjige Staroga zavjeta spadaju i dvije knjige Samuelove. Samuel je na poseban način Božji miljenik i pojavljuje se u vrijeme kad Izabrani narod prelazi s teokratskoga uređenja na kraljeve, tj. na monarhističko uređenje. Samuel je prorok i poslanik i izvršitelj volje Božje, no nadasve je sluga.

SAMUEL

Samuelovo rođenje je proročki znak. Ulazi u red onih rođenih od žene koje je Bog osobito planirao i taj svoj plan objavio prije njihova rođenja, kao što je slučaj s Izakom, Ivanom Krstiteljem i onim Djetetom koje će doći kao Spasitelj svijeta i konačni Božji odgovor svakom čovjekovom iščekivanju. Samuelova majka je Ana, pobožna i bogobojazna žena, ali je nerotkinja. U Starom zavjetu žena nerotkinja trpjela je puno prezira, jer je neplodnost smatrana osobitom Božjom kaznom. Ona je znači trpjela i u svojoj savjesti, tražeći odgovor "svoje krivice", i od zajednice, jer su je lako "prozivali" kao od Boga kažnjenom. Ana je, međutim, za oba križa našla jedno rješenje: zaufanu molitvu Bogu. Takva molitva je uslišana i anđeo Gospodnji navješćuje Samuelovo rođenje. Dapače, određuje njegovo ime. Majka je dijete zavjetovala da će ga posvetiti Božjoj službi samo neka skine s nje sramotu nerotkinje. Dijete je rođeno i od malih nogu dano je na odgoj i službu u Dom Jahvin u Šilu. Unatoč protivljenju, primljen je u hram u kojem počinje njegova služba kod pobožnoga svećenika Elija.

Anin "Veliča"

Prenosimo ovdje dijelove drugog poglavlja prve knjige o Samuelu. U njemu se nalazi glasoviti Anin hvalospjev koji je bio poznat u molitvenom životu židovskog naroda. I Marijina molitva "Veliča" u nekim svojim dijelovima kao da se naslanja na ovaj Anin hvalospjev.

Kliče srce moje u Jahvi,
raste snaga moja po Bogu mom.
Šire mi se usta na dušmane moje,
jer se radujem pomoći tvojoj.
Nitko nije svet kao što je Jahve
(jer nema nikog osim tebe),
i nema hridi kao što je Bog naš. /.../
Jahve čini uboga i bogata,
obara čovjeka i uzvisuje.

Diže slabića iz prašine,
iz bunjišta izvlači uboga,
da ih posadi s knezovima
i da im odredi počasna mjesta.
Jer Jahvini su stupovi zemlje,
na njih je stavio ovaj svijet.
Korake čuva svojih vjernika,
zlikovce stiže propast u mraku
(svojom snagom čovjek ne
stječe pobjede).

(Usp. 1 Sam 2, 1-11)

Samuelov poziv

Samuel kao dječak služi Eliju u svemu što jedno dijete može pomoći pobožnom starcu. Eli je, inače, nesretan čovjek jer su mu djeca nevaljala. Čine takva zla djela u očima Božjim da Bog kažnjava ne samo njegove sinove nego preko njih i sav narod. Konačno se Božja kazna smiruje u pogibiji oba Elijeva sina.

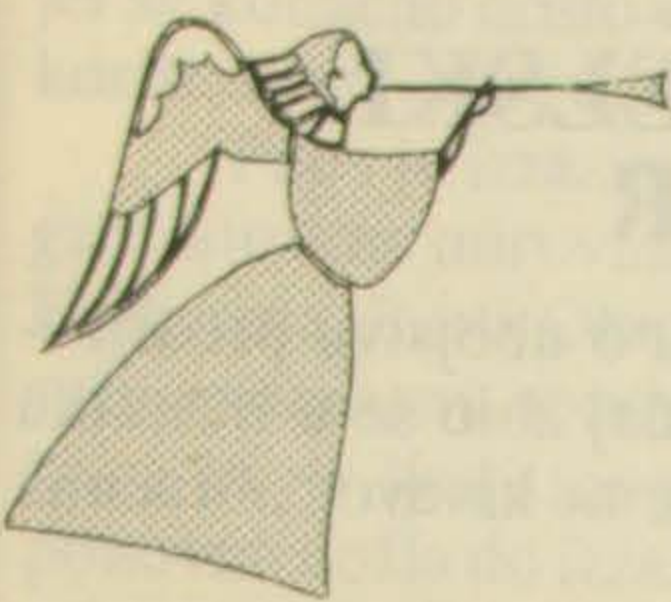
Poziv Samuelov je tipičan i vrlo poučan za svako asketsko razmišljanje nad biblijskim tekstom. Naime, u snu Bog zove Samuela imenom "Samuele, Samuele". Pismo kaže da se Samuel odazivlje starcu Eliju "jer nije poznavao" glas Gospodnji. Nakon trostrukog poziva starac mudro savjetuje dječaku da na slijedeći poziv odgovori: "**Govori, sluga tvoj sluša**". U tom odgovoru krije se sva služba Samuelova i njegovo cjelovito poslanje. Nad ovim tekstom možemo se zadržati dugo jer je ključni tekst za bit duhovnog života, tj. odnosa čovjeka prema Bogu. Bog je objavitelj koji se

čovjeku objavljuje izravno ili neizravno - znakovima i riječima, preko ljudi i događaja. Svakom se čovjeku Bog na neki način objavljuje. Međutim, čovjekov odgovor je bitno njegovo djelo i očituje kako je osluškiavao Gospodina da bi mogao dati pravi odgovor. Za vjernika postoji samo **jedan odgovor Bogu**, a taj je "da". Postoji samo jedna mogućnost života s Bogom, a taj je "sluga tvoj sluša", jer slušati glas Božji znači i hodati putem po kojem će čovjek najviše ostvariti sebe i doseći najviši stupanj svojeg poslanja. Biti čovjek je poziv da bude netko za nekoga. Samuelov primjer odgovora Bogu i njegova raspoloživost je nadahnuće nebrojenim vjernicima da se tako hrane Božjom objavom te cijeloga života mogu činiti samo ono što je dobro u očima Gospodnjim.

Samuel - borac za Jahvine svetinje

Daljnji dio knjige opisuje Samuelovu ulogu nakon Elijeve smrti, napose u ratu kada je zarobljena najveća svetinja Izraela, a to je kovčeg Saveza. Naime, kovčeg Saveza bio je znak samoga Saveza u kojem su se čuvale ploče saveza i mana. To je bila jedina starozavjetna relikvija koja je Izabranom narodu bila uvijek znak sigurnosti i Božje prisutnosti. U ratu, što ga opisuje Samuelova knjiga, Kovčeg je otet, ali su sami Filistejci zbog toga imali velike poteškoće i osjetili su da je Bog Jahve na strani svoga naroda makar je kovčeg Saveza u njihovoj svojini. Dobro je uočiti da je starac Eli toliko odan službi Bogu i čašćenju Kovčega da je na vijest o nestanku zavjetnog Kovčega pao mrtav. Kovčeg je ipak vraćen i za Izrael to je znak Božjeg povratka. Međutim, gdje god Kovčeg dolazi, od naroda se zahtijeva pomirenje, obraćenje i posvećenje. Zato je Samuel predlika Otkupiteljeva jer on vodi narod ka oslobođenju.

I NA ZEMLJI MIR LJUDIMA

(Tumačenje božićne pjesme "Svim na zemlji mir veselje")

"I odjednom se anđelu pridruži silna nebeska vojska, hvaleći Boga i govoreći: Slava na visinama Bogu - i na zemlji mir ljudima - miljenicima njegovim" (Lk 2,13-14). Pjesma SVIM NA ZEMLJI u prve dvije kitice savršen je prepjev ovog anđeoskog slavopoja nad Betlehemom. U isto vrijeme ona je prepjev "Slave" što se nakon pokajničkog čina pjeva u svim svečanim misama...

Božić - Dan mira

Riječ **Mir**, hebrejski **Šalom**, grčki **Eirene**, latinski **Pax** u biblijskom jeziku mnogo je bogatija no u našem. Mir nipošto nije samo odsutnost rata, kako je primijetio sv. Augustin, nego je u neku ruku skup svih dobara. Suoznačuje napredak, boljitak, blagostanje... Stoga i ova naša pjesma želi **mir, veselje**...

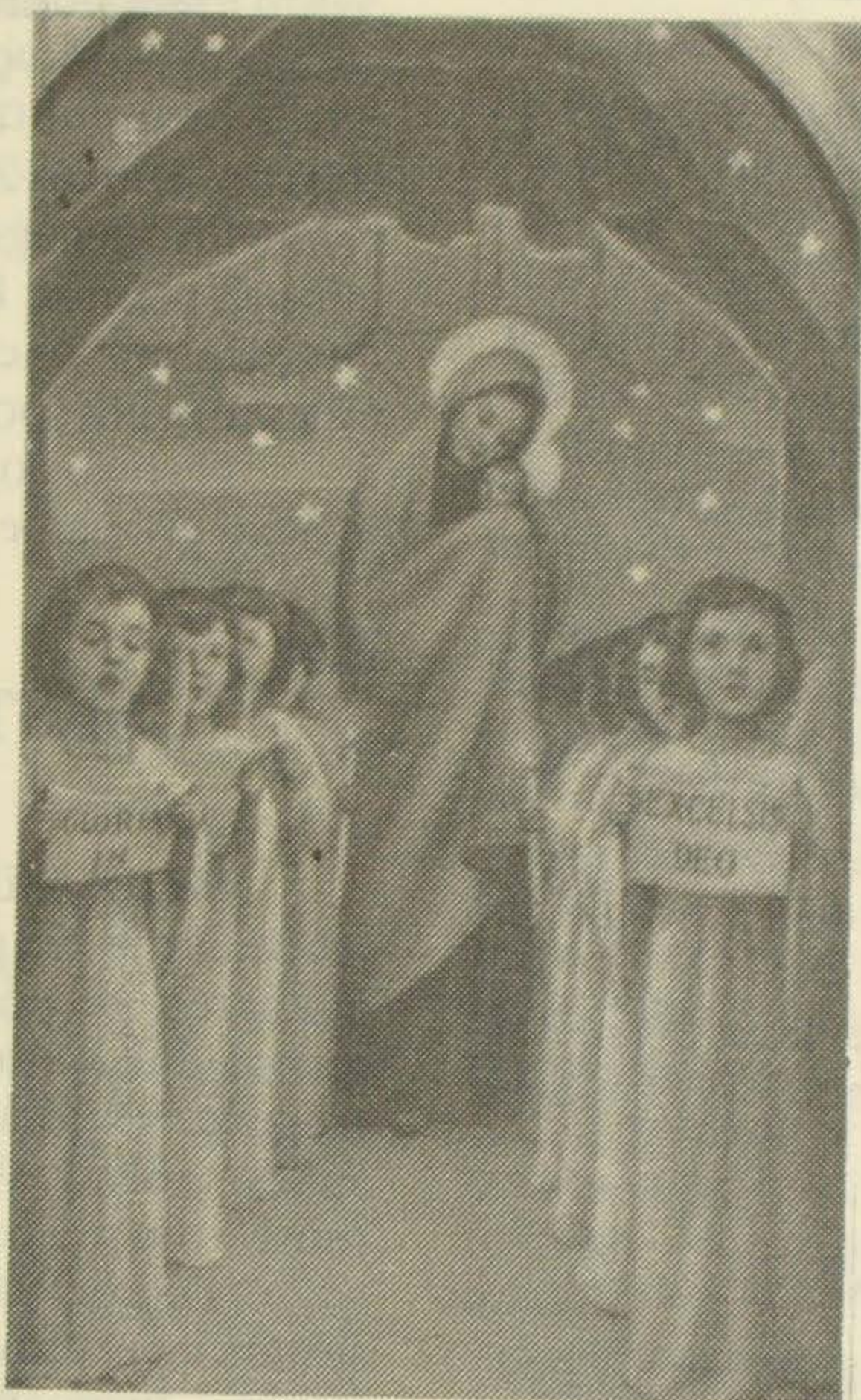
Po Izaiji budući je **Mesija mironosac**. Njegov se božićni proglas čita kod polnoćke, i to odmah nakon slavopoja: "Svim na zemlji mir, veselje!" Izaija naviješta oslobođenje Božjem narodu iz ropstva: "Teški jaram njegov... šibu njegova goniča slomi (Bog)... Da, sva bojna obuća, svaki plašt krvlju natopljen izgorjet će, bit će ognju hrana." Taj se Izaijin navještaj mira konkretizira u prorokovanom Djetetu: "Dijete nam se rodilo... Ime mu je: ... Knez mironosni. Nadaleko vlast će mu se sterati, i miru neće biti kraja" (Iz 9,3-6). /.../

Očito, mir je više zadaća nego posjed. Ali, i samo zasadi tu želju i obećanje u čovječanstvo, već znači ohrabrenje, već budi nadu. A kada se Bog svojoj riječi zarekao jamcem, obistinjit će se zasigurno. Piše u ovom proročanstvu: "Privržena ljubav Jahvina učinit će to" (Iz 9,6). Kada? Naše je sve učiniti da to bude u našem naraštaju.

U Besjedi na gori Učitelj je proglasio: "Blaženi mirotvorci, jer će sinovima Božjim biti prozvani" (Mt 5,9). Tako je na mirotvorstvo Krist obvezao svakoga svoga učenika. Svaki se kršćanin osjeća pozvanim i Kristu obvezanim da bude graditelj mira: u samom sebi, u svom domu, s ljudima s kojima ga život povezuje... Za djelo mira svijet je veliko prostranstvo. I svaki mu čovjek može biti i primalac i davalac. "U koju god kuću uđete, zaželite joj mir... neka mir vaš siđe na nju... neka se mir vaš k vama vrati" (Mt 10,12-13). Značajne su ove riječi: mironosac poklanja mir svoj. Stoga je dužan - da bi mir mogao razdavati - da mir u sebi njeguje i da ga u sebi, ali ne samo za sebe čuva.

Put mira

I evo, naša nas pjesma uči tome miru. Upućuje nas kako se stiče, kako se čuva. "Svim na zemlji mir, veselje - budi *polag Božje volje!*" Neka nas ne smeta taj zastarjeli oblik *polag Božje volje*, tj. u skladu s Božjom voljom. Umijmo uživati u starim

oblicima svoga jezika i čujmo što to pjesma kazuje susljednim hrvatskim poljenjima. Uči nas velikoj vrijednosti, uči nas miru što izvire iz sklada s Božjom voljom. No pjesma nije gotova s poukom i porukom. I dalje, u drugoj kitici, ona nas miru uči: "Dobre volje svaka duša - grijeha neka već ne kuša - nego hvali, diči Boga..."

Taj izraz *dobre volje* ima svoju povijest. I danas se još spore prevodioci kako točno prevesti anđeoski slavopoj s grčkog izvornika. Prvo je pitanje da li je ta anđeoska želja dvodjelna ili trodjelna. Stari latinski prijevod, Vulgata, shvatio ga je dvodjelno. Stoga je po latinskom obično prevodimo: "Slava na visinama Bogu - i na zemlji mir ljudima, - miljenicima njegovim." U svom trećem dijelu, po izvorniku, evanđeoski hvalospjev ne izriče toliko svojstvo koje ljudi treba da njeguju, nego želi reći tko su odsada ti ljudi kojima se želi i donosi mir: oni su Božji miljenici, pa stoga i uživaoci Božjega mira.

U hrvatskom izraz "dobra volja" doslovce znači **blagonaklonost** ili **dobrohotnost**. Našim suvremenim jezikom mogli bismo to izraziti sa - otvorenost, otvorenost Bogu i ljudima. Dakle, čovjek mirotvorac nije zatvoren u se, nije sebičan, nije sebeznao. On hoće drugoga, on želi drugoga, on je potreban drugoga. On nije egoist, on je altruist. Drugome se dariva, i ne sustaje dok ne pronađe način suživota s drugima koje stalno unapređuje. /.../

Danas, na Božić, Bog je - zbog čiste svoje blagonaklonosti i dobrohotnosti - svim ljudima darovao mir. Koliko je do njega, **on je otvorio eru mira**. No samim tim darom Bog ljude pozivlje i obvezuje da i oni sami u svojim suodnosima nasljeđuju njegovu blagonaklonost i dobrohotnost i tako postanu graditelji mira. /.../

I opet mala vjeroispovijest

Treća kitica pravi je biser čistoga dogmatskog izričaja. I kako je "ožeta", a bremenita u tih nekoliko kratkih stihova! "*Sinka svoga, Boga moga - s Ocem, Duhom jednakoga - Duhom Svetim začetoga - od Marije rođenoga.*" Kao da smo pred koncilskom definicijom. Uistinu, može li se reći nešto kraće, čistije i jednostavnije, a tako duboko dogmatski. I to u ovako zanosnoj pjesmi. /.../

Četvrta nas kitica "*Oj grešniče, to promisli...*" ponovno pozivlje na božićnu metanoju. Pred takvim Božjim djelima ne bismo smjeli ostati hladni i nehajni. Božić je blagdan novih zanosu u Božjem djelu.

/B. DUDA, "Svijeta Razveselitelj", KS, Zagreb 1990., str. 94-99/.

Rim

TRIDESET GODINA KONCILIA

Ove godine Crkva se različitim spomenima prisjeća jednog od najznačajnijih događaja u njezinoj novijoj povijesti, a to je II. Vatikanski sabor. Prije 30 godina završena su vijećanja sudionika i kao plod trogodišnjeg plodnog rada objelodanjeni su mnogi završni dokumenti. Dokumenti su razvrstani po značenju i tematici koju obrađuju.

Povodom tog značajnog jubileja krajem listopada u Rimu je održan simpozij koji je organizirala Kongregacija za kler. Simpozij je održan u velikoj dvorani pape Pavla VI. u Rimu. Ovom značajnom simpoziju predsjedao je Sveti Otac. O svećenikovoju ulozi u životu ljudi svjedočili su sami svećenici, misionari, javni i kulturni djelatnici, kao i sportaši. U ime sportaša govorio je poznati hrvatski tenisač Goran Ivanišević. On je naglasio kako u njegovu životu veliku ulogu ima svećenik koji ga je poučio temeljnim vjerskim vrijednostima.

Među govornicima, koji su iznosili iskustva iz vlastitog života, bio je i pastor iz Njemačke čija su dva sina svećenici Katoličke crkve.

Sveti Otac govorio je o povijesti svog zvanja. Na koncu simpozija Papa se zahvalio svim sudionicima i organizatorima. Posebno je Papa izrazio zahvalnost svećenicima koji neumorno nastavljaju Kristovo djelo.

Simpozij je završio svečanom misom koju je predvodio kardinal Angelo Sodanno, državni tajnik Svete Stolice.

-***-*

Rim

TRI NOVE BLAŽENICE

Koncem listopada Sveti Otac proglasio je tri nove blaženice. Sve tri nove blaženice potječu iz Švicarske. Dvije su utemeljiteljice redovničkih zajednica, a treća je franjevačka trećoredica koja se svesrdno predala radu za obitelj iz koje je potjecala i zauzimala se u životu župne zajednice. Nove blaženice živjele su u prošlom stoljeću.

Majka Marija Šerer je suosnivateljica karitativne grane milosrdnih sestara sv. Križa. Zato je na proglašenje novih blaženica došlo stotinjak sestara sv. Križa iz Đakova. Na ovoj svečanosti zajedno sa sestrama bio je prisutan i đakovačko-srijemski biskup Ćiril Kos.

-***-*

Rim

PAPA PROSLAVIO SVOJ IMENDAN

Na spomendan sv. Karla Boromejskog Papa je svečano proslavio svoj imendan. Tom prigodom Papi su pristigli mnogi brzojavi svjetskih državnika, kardinala, biskupa i ostalih. Sveti Otac naglasio je kako je proslava imendana proslava svoga nebeskog zaštitnika i kako je naše krštenje početak nebeskog života.

Narednog dana Papa se putem sredstava javnog priopćavanja zahvalio svim čestitarima i svima koji se mole za njegovo zdravlje i plodan rad.

-***-*

Jeruzalem

UBIJEN IZRAELSKI PREMIJER

Svi smo bili iznenađeni viješću o ubojstvu predsjednika vlade Izraela. Ovaj nemili događaj zbio se u trenutku kada su se svi nadali da je prestalo vrijeme krvavog obračuna između Izraelaca i Palestinaca.

Predsjednik Vlade Republike Izrael g. Isak Rabin bio je zauzeti mirotvorac. U nekoliko posljednjih godina poduzeo je značajne ustupke kako bi prestalo krvoproliće na Bliskom Istoku. Zbog takvih svojih postupaka nagrađen je i Nobelovom nagradom za mir. Bio je ubijen nakon velikog mitinga podrške koji je održan na glavnom gradskom trgu. Ovaj čin nije onemogućio potpisivanja i sprovođenja daljnjih mirovnih sporazuma.

Na ovaj događaj osvrnuo se i Papa Ivan Pavao II. koji je odao priznanje pokojnom Rabinu.

-***-*

Rim

SESTRE MILOSRDNICE KOD SV. OCA

Sestre Milosrdnice ove godine slave svoj značajan jubilej. Prije 150 godina sestre Milosrdnice došle su iz Tirola u Zagreb na poziv nadbiskupa Jurja Haulika. Prvih pet sestara djelovalo je u onim uvjetima koliko god je to bilo moguće. Sestre ubrzo otvaraju školu i kasnije bolnicu. Tako su sestre bivale sve prisutnije u životu grada i njihova djelatnost širila se i na druga područja.

Danas Kongregacija Sestara Milosrdnica broji 1110 sestara u pet provincija: Zagrebačka, Splitska, Riječka, Sarajevska i Južnoamerička. Sestre danas djeluju na tri kontinenta, u 14 zemalja.

Vrhunac obilježavanja ovog značajnog jubileja sestre su proslavile u zajedništvu s Papom koji ih je primio u posebnu audijenciju 6. studenog ove godine. Na ovaj susret sa Svetim Ocem iz Hrvatske i drugih zemalja došlo je 250 sestara, kandidatice i novakinja.

Davne 1633. godine sv. Vinko Paulski i Majka Lujza osnovali su veliku redovničku obitelj "Kćeri kršćanke ljubavi". Toj obitelji pripadaju i sestre Milosrdnice.

Najznačajnije područje djelovanja sestara je: odgoj djece i mladeži, njegovanje bolesnika, rad u bolnicama i pomoć na župama.

Sestrama Milosrdnicama Papa je uputio poruku da nastave njegovati izvorni oblik svoje karizme u životu Crkve kojoj pripadaju. Ako želimo biti blizu ljudima i ženama, onda moramo biti blizu Bogu.

Sa sestrama na svečanom primanju bio je i pomoćni zagrebački biskup Marko Culej.

-***-*

Rim

PAPINA BRIGA ZA MIR NA NAŠIM PROSTORIMA

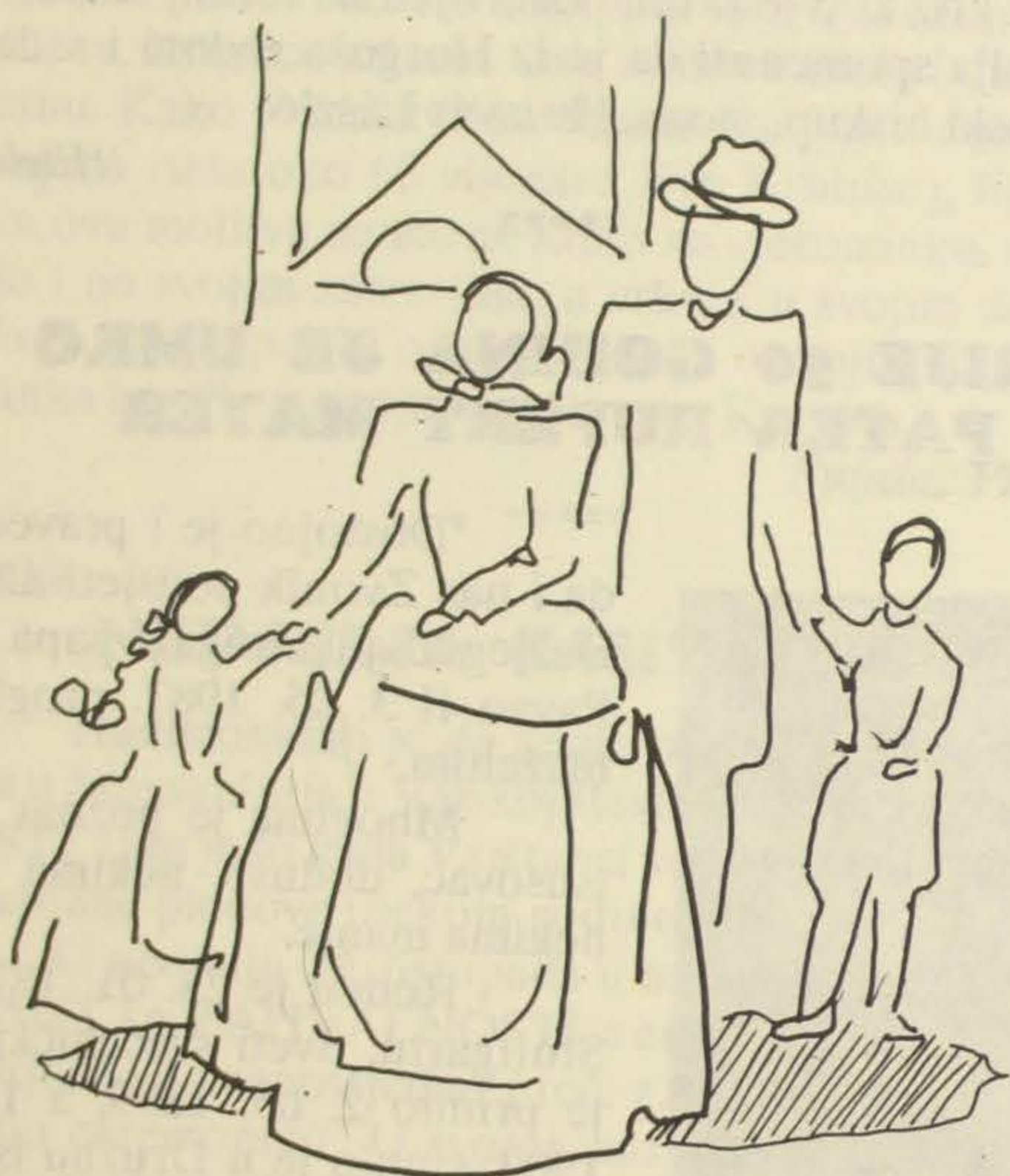
U svom obraćanju javnosti Papa je komentirao nedavno potpisani mirovni sporazum između predsjednika Miloševića, Tuđmana i Izetbegovića. Potpisivanje mira na ovim napaćenim prostorima značajan je događaj. Nadati se je da će ovaj sporazum imati više uspjeha nego li prethodni

jer se konačno došlo do spoznanja da rat nikome ne donosi korist, nego same nebrojene štete.

Papa je izrazio duboku zahvalnost domaćinima i organizatorima mirovnih pregovora - Sjedinjenim Američkim Državama. Sveti Otac je pozvao sve bogate zemlje da sve-srdno pomognu obnovu razrušenog i opustošenog područja kako bi se ljudi mogli vratiti na svoja ognjišta. Tako je ponovno došla do izražaja Papina briga za "malene", jer smo svi na svijetu jedna obitelj te smo dužni pomoći jedni druge.

U svom obraćanju javnosti Papa je zahvalio svima koji su molitvom i žrtvom podupirali ovo mirovno nastojanje i pozvao ih da i dalje doprinose kako bi se plodovi ovog sporazuma mogli što bolje sprovesti.

~*~*~*~*~

Nane moja

*Nigdi žita nisu tako zlatna,
Nigdi jutra nisu tako plava,
Pozdravljenje nigdi tako nije
Nane moja, piši kako ti je.*

*Nigdi ševe ne pivaju tako
Dok se žito leluja polako.
Nigdi sunce ko u Bačkoj nije,
Nane moja, piši mi čim prije.*

*Misečina nigdi taka nije
Kad se srebro po žitu razlije,
Kada rosa med salaše padne,
Nane moja, moli Boga za me.*

*Nane moja, pismo mi pošaljite
I u njemu blagoslova dajte
Da se jednom na moj salaš vratim,
Da me, nane, dočekaš na vrati.*

Marko Sente

SJEDNICA VIJEĆA INSTITUTA "IVAN ANTUNOVIĆ"

Priopćenje

27. studenog 1995. godine u prostorijama župe sv. Terezije, Harambašićeva 7, u Subotici s početkom u 18 sati održana je sjednica Vijeća Instituta "Ivan Antunović".

Dnevni red je bio sljedeći:

1. Pozdravna riječ predsjedavajućeg
2. Čitanje i usvajanje zapisnika prošle sjednice
3. Plan rada pojedinih Odjela Instituta
4. Razno

Ova sjednica imala je spomenički karakter. Naime, prije 180 godina u Bačkom Aljmašu rođen je Ivan Antunović čije ime nosi naš Institut.

U radu na sjednici sudjelovali su gotovo svi članovi Vijeća. U pojedinačnim izvještajima pročienika Odjela bilo je vidljivo da pojedini Odjeli rade izuzetno plodno, dok neki Odjeli tek trebaju razviti svoje djelovanje.

Naredne godine župa sv. Roka u Subotici slavi 100. obljetnicu svog postojanja. Tim povodom predviđa se održavanje znanstvenog skupa i svečano otvaranje knjižnice "Ivan Kujundžić" u prostorijama župe. Ovaj događaj predviđa se za 22. rujna 1996. godine.

Arhivska građa Instituta bit će uskoro temeljito svrstana po predmetima kronološkim redoslijedom te će tako biti pristupačna svima koji zažele nešto više saznati o kulturi na ovim prostorima.

Naredne godine predviđeno je nekoliko značajnijih književnih večeri i izložbi u organizaciji Instituta. Također se planira proširenje djelovanja glazbenog Odjela.

Likovni Odjel želi uz svaku dužijancu u našim župama upriličiti prigodnu izložbu umjetničkih slika i radova.

U narednoj godini bit će organizirana predavanja o djelovanju Ivana Malagurskog, Ivana Kujundžića i Dr Matije Evetovića.

Naredne kalendarske godine izići će iz tiska i prvi broj biltena Instituta.

Slijedeća sjednica Vijeća Zakazana je za 29. siječnja 1996. godine.

~*~*~*~*~

Tajnik

Našim biskupima, svećenicima, redovnicima, redovnicama, redovnim, dopisnim i počasnim članovima, dobročiniteljima i svim ljudima dobre volje želimo blagoslovljen Božić i sretnu Novu 1996. godinu.

Institut "Ivan Antunović"

Subotica

75. OBLJETNICA DRUŽBE SESTARA KĆERI MILOSRDA

Sestre Kćeri Milosrda koje djeluju u Subotičkoj biskupiji proslavile su 28. rujna 1995. godine 75. obljetnicu postojanja svoje redovničke Družbe. Proslavile su je skromno ali svečano u svom samostanu Svete Terezije od Djeteta Isusa u Subotici, u kojem one žive i rade već punih 65 godina.

Družbu sestara Kćeri Milosrda Trećega Redovničkog Reda Sv. Franje u Blatu na Korčuli osnovala je S. Marija Propetog Petković. Mlada utemeljiteljica željela je da se Družba proširi i van domovine. Znakovito je da je prva Družbina kuća poslije matičnog samostana u Blatu otvorena u Subotici 5. srpnja 1923. godine. Sestre su najprije djelovale u "Kolevci", gdje su se brinule za stotinjak siromašne djece iz Subotice i cijele sjeverne Bačke.

U Subotičkoj biskupiji sestre sada djeluju u Somboru, u župi Presv. Trojstva, te u Subotici u župi Marije Majke Crkve, te u samostanu sv. Terezije od Djeteta Isusa i ujedno u župi sv. Roka.

Proslava ove značajne obljetnice započela je susretom sestara iz sve tri zajednice. Svečana Euharistija bila je u samostanskoj kapeli, koju je predvodio župnik župe sv. Roka preč. Andrija Anišić.

U Subotičkoj biskupiji sada živi i radi 17 sestara Kćeri Milosrda. Sestre se bave župskim apostolatom, njegom starih i bolesnih, a jedna sestra je profesor u Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji.

Pozivamo mlade djevojke koje žele saznati više o našoj Družbi i koje možda osjećaju Božji poziv da ga slijede u ovoj redovničkoj zajednici da se jave u naše kuće:

SUBOTICA, Skerlićeva 4 tel. 024/23-620; SUBOTICA, Starine Novaka bb, tel. 024/30-138; SOMBOR, Cara Lazara 2, tel. 025/33-564.

Na kraju želim reći da je otvoren proces za proglašenje blaženom i svetom naše Majke Utemeljiteljice. Preporučamo da molite ovu molitvu za njezino proglašenje blaženom i svetom, a o primljenim milostima da nam javite na gornje adrese.

"Bože Oče, ti si odabrao majku Mariju Propetog Isusa da širi tvoju ljubav i tvoje milosrđe među najpotrebnijima. Daj da, u vjeri Crkve, bude priznata njezina svetost i po njezinu zagovoru udijeli mi milost koju molim... Po Kristu Gospodinu našem. Amen".

S. M. Silvana Milan

Horgoš

200. OBLJETNICA CRKVE

U okviru "Berbanskih dana" vjernici Horgoša na čelu sa svojim župnikom Istvanom Palatinus su u nedjelju, 2. listopada ove godine proslavili 200. obljetnicu svoje lijepe crkve. Godine 1795. crkva je završena, posvećena i stavljena pod zaštitu sv. Ivana Nepomuka. Od godine 1960. zaštitnica ove crkve je i Sniježna Gospa. Župljani ove župe nikada neće zaboraviti 1961. godinu kada je oluja srušila lijepi barokni toranj i uništila četiri zvana. Biskup mons. Matija Zvekanović 12. listopada 1986. godine posvetio je novi oltar i blagoslovio obnovljenu crkvu.

Svečanu svetu misu predvodio je subotički biskup mons. Ivan Pénczes. Tom prigodom blagoslovio je i ponovno pozlaćeni križ koji je zatim postavljen na toranj crkve.

Valja spomenuti da je iz Horgoša rodom i sadašnji zrenjaninski biskup, mons. Huzsvár László.

/Hitelet/

PRIJE 50 GODINA JE UMRO PATER RUPERT MAYER

"Dostojno je i pravedno" da i nas Zvonik podsjeti na tog Božjeg čovjeka koga je papa Ivan Pavao II 3. 05. 1987. proglasio blaženim.

Mnogima je poznat ovaj isusovac, doduše, nekima više, nekima manje.

Rođen je 23. 01. 1876. u Stuttgartu. Sveti svećenički red je primio 2. 05. 1899, a 1. 10. 1900. stupio je u Družbu isusovaca. Vršio je različite dušobrižničke službe: kapelan, dušobrižnik bolesnika. Duhovnik za vrijeme prvog svjetskog rata kada je i ranjen u Rumunjskoj, radi čega mu je amputirana noga.

28. 11. 1921. postaje predsjednik Marijanske kongregacije muževa u Münchenu. Upravo u toj službi je pater Rupert Mayer dao sve od sebe odgajajući u marijanskom duhu muževe za Boga. Mnogi su mu dolazili, a i sam je išao ljudima da ih dovede Bogu. Bio je poznat (u to opasno vrijeme praćen od Gestapoa), hrabri propovjednik. Već u to vrijeme su ljudi nedjeljom mnogo putovali pa je uveo sv. misu na željezničkom kolodvoru u Münchenu, 15. 08. 1925.

Konačno mu je bilo zabranjeno propovijedati u Njemačkoj 7-8. 04. 1937. Nakon toga slijedi uhićenje 5. 06. 1937. od tajne državne policije. Od tada se stalno nalazi na različitim mjestima negdje zatvoren. Među ostalim, u KZ Oranienburg-Sachsenhausen i interniran u Opatiju Ettal. Vraća se u München 11. 05. 1945., veoma slaboga zdravlja i umire na svetkovinu Svih svetih 1. 11. 1945. godine.

Tijelo pokojnog blaženika pater Ruperta Mayera nalazi se u Unterkirche des Burgersaals. Grob blaženika je veoma posjećen, a brigu o uređenosti vodi i danas Marijanska kongregacija muževa.

Preporučujemo se zagovoru blaženika njegovom najdražom molitvom:

Gospodine, kako Ti hoćeš neka bude meni, i kako Ti hoćeš, hoću ja ići; pomozmi samo da razumijem Tvoju volju.

Gospodine, kad Ti hoćeš, onda je vrijeme, i kad Ti hoćeš, ja sam spreman, danas i uvijek.

Gospodine, što Ti hoćeš to ću primiti, i što Ti hoćeš je moj dobitak; dosta da sam samo Tvoj.

Gospodine, zato što Ti hoćeš, zato je dobro; i jer Ti hoćeš, zato ja imam hrabrosti. Moje srce u Tvojim rukama počiva.

Priradio: Jakob Pfeifer

Sonta

KRUNICA ZA MIR

Ove godine u mjesecu listopadu vjeroučenici župe sv. Lovre u Sonti su redovito na svojim vjeronaučnim susretima molili sv. Kronicu za mir. Ovu molitvu mole i dalje na istu nakanu. Kako je molitva sv. Krunice u Sonti dosta rasprostranjena (ima oko 65 vijenaca žive Krunice), lijepo je da djeca ovu molitvu nauče ne samo na vjeronauku, nego da je mole i na svojim susretima, u crkvi i u svojim domovima. Sada je već lijep broj one djece koja u svojim kućama prije počinka izmole po koju desetinu sv. Krunice.

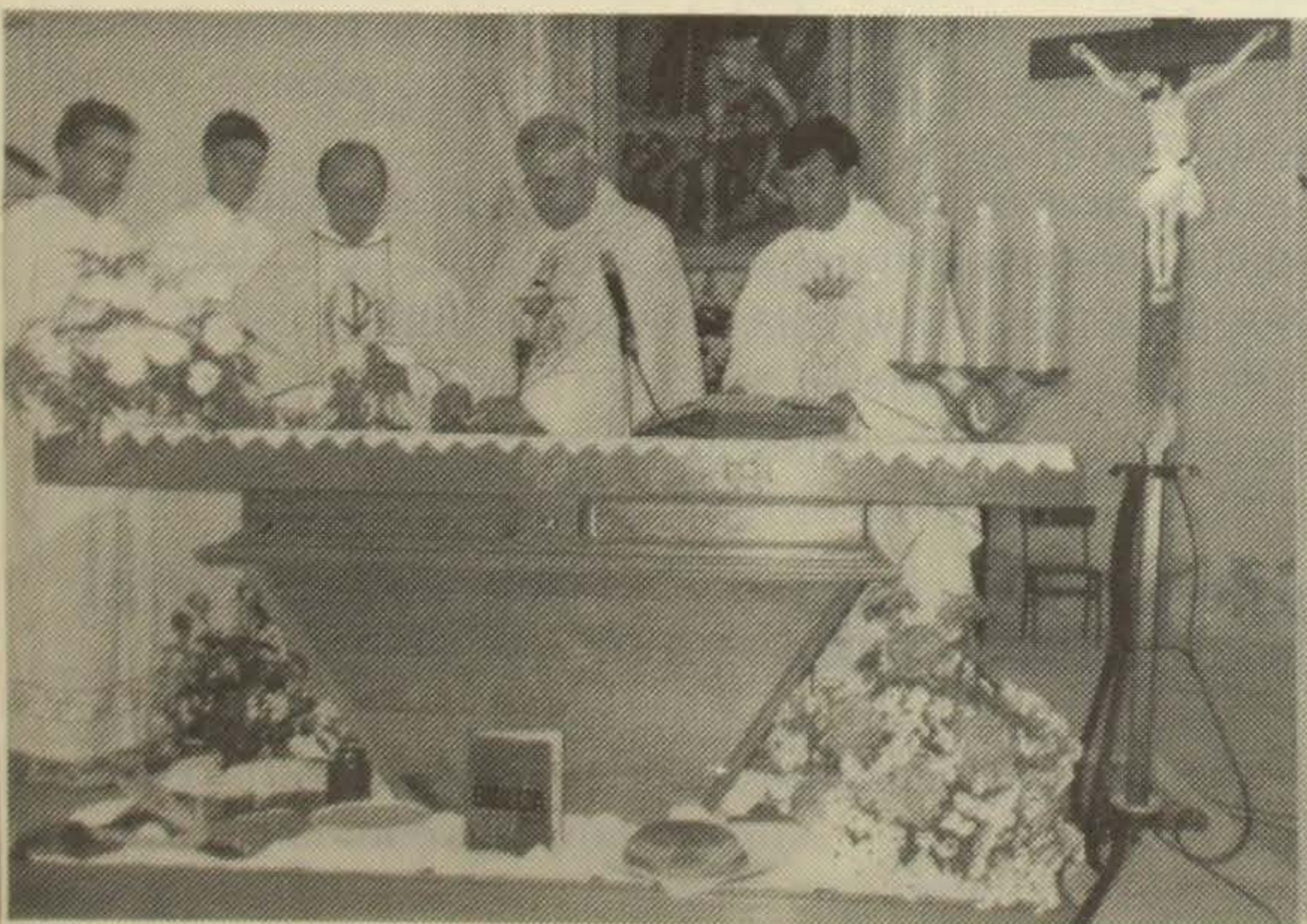
Nataša, VIII raz.

Vajska

NEDJELJA ZAHVALNOSTI

Tradicionalno je da se na posljednju nedjelju listopada u župi sv. Jurja u Vajskoj slavi NEDJELJA ZAHVALNOSTI. Dan je to kada Vajštanci svome Bogu zahvaljuju za sve ubrane plodove tijekom godine.

U nedjelju 29. listopada u našoj župi proslavljena je NEDJELJA ZAHVALNOSTI, a euharijskim slavljem je predsjedao i propovijedao preč. g. Andrija Kopilović, biskupski ceremonijar. U svojoj nadahutoj propovijedi govorio je kako se ljudsko dostojanstvo očituje i preko zahvalnosti, napose, zahvalnosti svome Bogu.

Ove godine darove zemlje i plod naših ruku prinosili su ministranti obučeni u svoje haljine. Tako su djeca u bijelom označavali spremnost čitave župe da ostane uvijek čista poput bijele haljine.

Svečanost su uzveličali i gosti iz Subotice, članovi Uredništva ovog Lista. Oni su donijeli nagrade za nagradnu igru u kojoj su ovog puta i naši Vajštanci, koji rado čitaju

"ZVONIK", imali sreće.

Tako je ove godine skromno, ali i svečano obilježena NEDJELJA ZAHVALNOSTI u ovoj brojčano maloj, ali srcem velikoj i bogatoj župi na jugu Bačke.

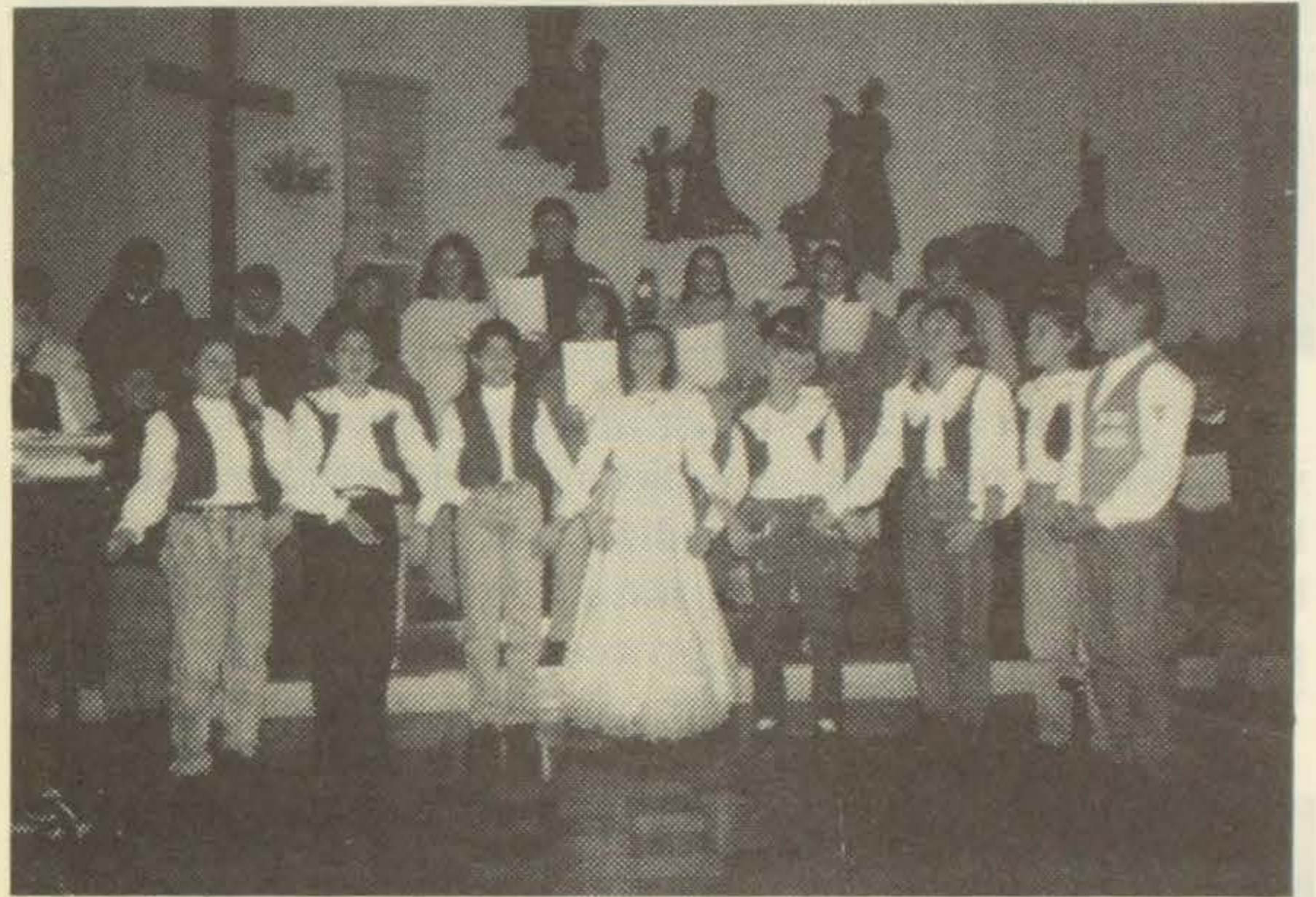
J.K.

Bikovo

SUSRET BIKOVO - TAVANKUT

Ni hladnoća nije smetala srdačnom susretu dviju župa koji je bio u nedjelju, 5. XI ove godine. Naime, na poziv župe Uznesenja Marijina s Bikova, četrdesetoro djece zajedno sa svojim župnikom i vjeroučiteljicom toga su dana bili gosti Bikovčana.

Lijep doček je oduševio Tavankučane, a oni su im se odužili pjevanjem na svetoj misi. Prikazni darovi na sv. misi donešeni su iz Tavankuta (jabuke, lepenja, kruv, pletenica, slika od slame, ukrasna svića, listići, lakumići).

Kruna susreta bio je cijelosatni program Tavankučana na kojem su Tavankučani pjevali i glumili. Najveći aplauz dobio je igrokaz "Razbijena šolja", ali su pravo majstorstvo u glumi pokazali Danijel Križan i Mirela Stantić.

Nakon programa Bikovčani su svoje goste počastili i ovaj susret ovjekovječili zajedničkim fotografiranjem uz obećanje da će se sličan susret ponoviti, ali tada u Tavankutu, na proljeće.

Preko Zvonika Tavankučani se zahvaljuju na gostoprimstvu župniku vlč. Juliju Bašiću, teta Nadi i svim Bikovčanima.

A.

Sonta

I OVE GODINE ZAHVALNOST

Lijep broj godina unatrag svake jeseni u župi sv. Lovre u Sonti slavi se posebna svečanost zahvale za plodove zemlje: ZAHVALNOST. Narodno veselje je poznato kao Grožđe bal (velika slavlja su napr. Đakovački vezovi i Vinkovačke jeseni). Jedno vrijeme ova svetkovina nije bila prisutna u crkvi u sadašnjem obliku. Od 1984. godine pa sve do ove godine redovito se slavi. Dvije godine zaredom, 1993-1994. Zahvalnost i Grožđe bal su bili istog dana pa su svi sudionici bili i u crkvi. Ove godine Grožđe bal je izostao, a Zahvalnost nastavlja zahvaljivati Bogu.

Mladi i djeca od plodova zemlje - od voća, povrća i narodnih rukotvorina ukrašuju unutrašnjost crkve, pogotovo prostor oko oltara i cijelo svetište. Pred oltarom je uvijek simbol Zahvalnosti te godine, kao na primjer: maketa Afrike u godini misija, dijete u godini djeteta, bijela golubica s maslinom u kljunu, srce koje krvari... Ove godine simbol je bio MIR. Sve je to aranžirano od voća, povrća i ostalih poljoprivrednih proizvoda.

Mladi i djeca u šokačkim nošnjama (jer svečanost slavlja traži i najsvečaniju odjeću) su glavni akteri slavlja, kako prijašnjih tako i ove godine. Bilo ih je oko 150 i lijep broj vjernika. Organizirali su misu: čitanja, molitvu vjernika, posebne molitve i pozdrave, procesiju s prikaznim darovima. Većina njih se ispovjedila i pričestila.

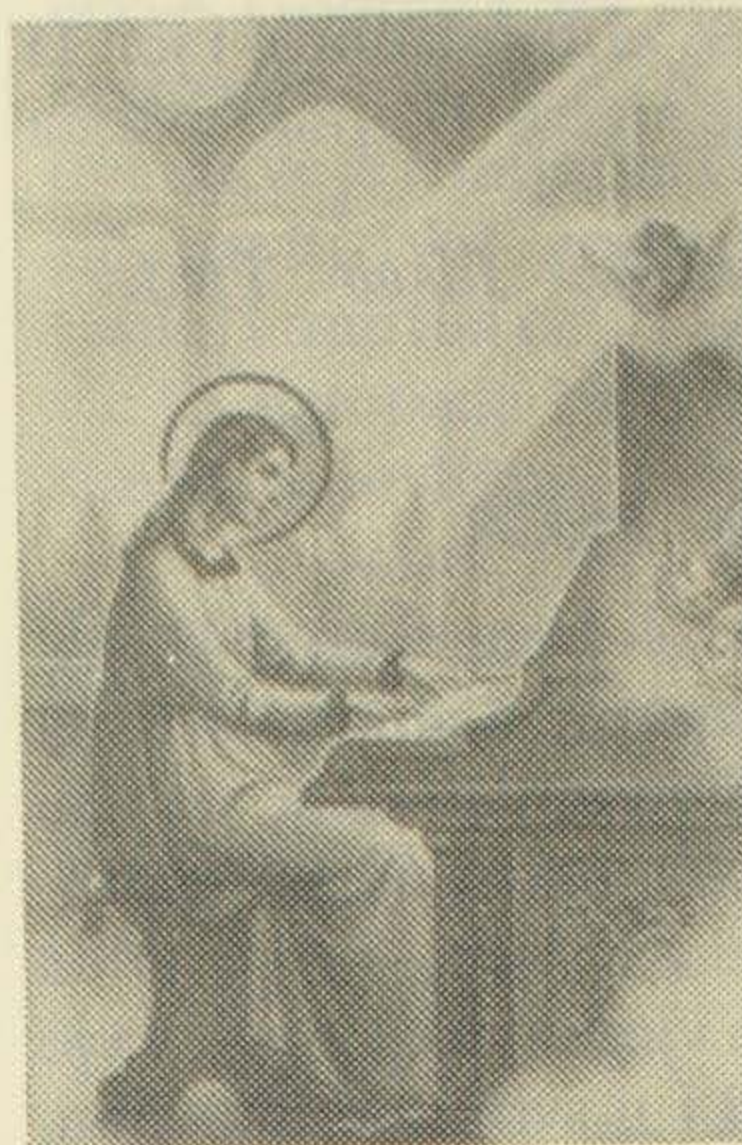
Ovogodišnje slavlje bilo je 12. studenog, a predvodio ga je župnik msgr. Marko Forgić. U propovijedi je istaknuta bit sadašnjeg trenutka: MIR, koji se postiže zahvalom Bogu za sve darovano i praštanjem svima po ljubavi primljenoj od Boga. Iza slavlja djeca i mladi su imali u dvorani malu zakusku. Neka je hvala Bogu i za ovo slavlje.

Mario

Palić

PJEVAČI PROSLAVILI SVOJU ZAŠTITNICU

I ove godine smo u župi Blažene Djevice Marije Kraljice svijeta proslavili sv. Ceciliju zaštitnicu pjevača. Ovdje su se pjevači Hrvati i Madari ujedinili i naučili latinsku koralnu misu "De angelis", pa latinsku pjesmu sv. Ceciliji "Caecilia famula Domini" te "Chrisuts vincit", a i sv. misa je bila na latinskom jeziku koju je služio domaći župnik vlč. Josip Leist.

I zajedničko slavlje bilo je u duhu ovog blagdana, pa je poslužena torta u obliku violinskog ključa. G. Župnik je ovo slavlje organizirao uz pomoć orguljašica g-de Gabrijele i g-de Magde, koje uz svoje obaveze u obitelji i na radnom mjestu zdušno i požrtvovno služe Bogu na koru naše crkve, uz orgulje.

G. Kujundžić

In memoriam

+ S. ADMIRABILIS ADAMEK (1907-1995)

S. Admirabilis Adamek rodila se u Subotici. Učiteljsku školu završila je u Zagrebu. Kao sestra Naše Gospe radila je najprije kao učiteljica u državnoj školi a zatim kao pastoralna suradnica i katehista u Temerinu, Somboru, Horgošu, Srbobranu, Bogojevu, Novom Sadu... Kao dobar pedagog bila je magistra novakinja u Baču, a zatim u Subotici gdje je sestrama držala permanentno obrazovanje.

Mnoge vojvodanske crkve rese misna ruha i oltarnici koje su uresile s. Admirabilis ili njezine učenice svojim ručnim radom.

Svoje molitve i trpljenja rado je prikazivala Bogu na različite nakane. Mnogi će je se sjećati po srdačnosti i dobrom raspoloženju. Do slavnog uskrsnuća neka počiva u miru.

/Hitelet/

PROMOCIJA KNJIGE KATE IVANKOVIĆ: "RUKU MIRA PRUŽAM SVIMA"

Svaka knjiga priča svoju priču, a jednu životnu i lirsku priču ispričala nam je Kata Ivanković svojom knjigom pjesama "Ruku mira pružam svima".

Povodom 70. rođendana a uoči njenog imendana, djeca i njihove obitelji priredili su svojoj mami promociju knjige pjesama, kako je to u uvodu kazao voditelj večeri i sin pjesnikinje, Franjo Ivanković. Zbirka pjesama predstavljena je u prostorijama "Bunjevačkog kola" 24. studenog.

Pjesme objavljuju djeca Kate Ivanković, knjigu je uredio i izvršio odabir pjesama Bela Gabrić, vinjete i naslovnu stranicu izradila je Cecilija Milanković, a knjiga je

tiskana u "Štampariji Globus". O tome kako je knjiga nastajala govorio je Bela Gabrić koji je i sam zaslužan što su pjesme objavljene.

"Lirsko stvaralaštvo Kate Ivanković spada u pučko pjesništvo. To je ono što naš ugledni pjesnik Jakov Kopilović naziva 'lira naiva'. /.../ Njezin najdublji poticaj nije stihotvorstvo kojim se mogu baviti dokoni ljudi, nego odgovornost kako će prenijeti drugima, osobito svojoj djeci velike sadržaje vjere, ljubavi, narodne kulture, duhovnog bogatstva crkvene i narodne zajednice..." - ovako je o stvaralaštvu Kate Ivanković govorio mr Lazar Ivan Krmpotić, blizak obitelji pjesnikinje i dobar poznavalac njenog pisanja.

Pjesničku poruku predstavila su tetka Katina unučad kroz kazivanje stihova, ali i kroz pjesmu koju je vodio katedralni zbor "Albe Vidaković". Pjesnikinja je za neke pjesme skladala i melodiju u što se mogla publika i uvjeriti jer su prisutni i sami zapjevali s autoricom.

Sadržaj ove zbirke pjesama plastično je prikazala s. Eleonora Merković ukazujući na osam tematskih cjelina: Bog moj - sve moje; O, Gospo moja; Evangeoski poslanici; Bačka ravnica; Slavlje klasja; Njima hvala i slava; Čuvajte naša ognjišta i Čar Božićne tajne.

Dok su se govorile njene pjesme, tetka Kata nije mogla sakriti suze slušajući svoje najmlađe i one starije unuke. Upravo zbog djece je i pisala, a činilo se da je i publika prerasla u jednu veliku obitelj kada se pjesnikinja u stihovima zahvalila svima koji su na bilo koji način pomogli u objavljivanju ove knjige i publici. Poznatom pjesmom "Fala" završio je službeni program, a osobne utiske i čestitanja prisutni su izrazili pjesnikinji uz prijatan ambijent za koji su se pobrinula njena mnogobrojna djeca.

Uz preporuku da se knjiga nabavi (kod vaših župnika) i više puta uzme u ruku, "Zvonik" čestita Kati Ivanković 70. rodendan i želi joj obilje Božjeg blagoslova.

Katarina Č.

Đurđin

ŠEZDESET GODINA CRKVE U ĐURĐINU

U nedjelju, 6. listopada (oktobra) 1935. godine uz prisustvo velikog broja vjernika, subotički biskup mons. Lajčo Budanović posvetio je novu crkvu na Đurđinu pod zaštitom sv. Josipa Radnika.

Ove godine, na blagdan Krista Kralja, u nedjelju 26. studenog (novembra) vjernici na Đurđinu svečano su proslavili 60. obljetnicu posvete svoje župne crkve.

Proslava je započela duhovnom obnovom u vidu trodnevne koja je održana u četvrtak, petak i subotu u predvečerje u župnoj crkvi pod vodstvom isusovca o. Josipa Antolovića, koji je na dužnosti u Beogradu.

Sv. misa zahvalnica bila je u nedjelju u 10 sati, a predvodio ju je generalni vikar Subotičke biskupije, mons. Bela Stantić, a u koncelebraciji su bili mjesni župnik vlč. Lazar Ivan Krmpotić i o. Josip Antolović, koji je izrekao veoma nadahnutu i sadržajnu propovijed s poukom što trebaju župljani u Đurđinu učiniti da ovi bački putevi ne proplaču zato što nema nikoga da ide u ovu lijepu crkvu, kao što je tugovao prorok Jeremija u babilonskom ropstvu.

B.G.

Subotica SVEČANO ZAPOČELA PROSLAVA JUBILEJA CRKVE

Na prvu nedjelju Došašća župa Sv. Roka započela je svečano obilježavanje 100. obljetnice izgradnje i posvete crkve. Župnik ove župe, preč. Andrija Anišić je uz veliki broj ministranata i vjernika u procesiji prošao kroz crkvu i najavio duhovnu obnovu ove župe. Ovo obilježavanje će se odvijati pod geslom: "EVO SAD JE VRIJEME MILOSN". Duhovna obnova je glavni zadatak i cilj, a o tome će župnik pisati u svom pastoralnom pismu koje je najavio za Božić.

Na sjednici Pastoralnog vijeća je odlučeno da će glavna svečanost biti 22. rujna iduće godine. U toku godine pripremaju se razne manifestacije kojima će se obilježiti ovaj jubilej.

I ovonedjeljna sv. misa je podsjećala na vrijeme od prije 100 godina jer je župnik propovijedao s propovjedao-nice (zbog nestanka struje).

K.Č.

Subotica

STO GODINA CRKVE SVETOG JURJA

Proslavu velikog jubileja - 100. obljetnicu crkve, župa Sv. Jurja započela je sv. misom prve nedjelje Došašća. Župnik Dobai István pozvao je vjernike da ovaj Advent bude još dublje proživljen jer je duhovna obnova Crkve najvažnija u proslavi. Župnik je također rekao da svaki vjernik dobiva domaći zadatak: neka svatko dovede jednu osobu Bogu, bliže Crkvi, pa će se tako obnoviti ŽIVA Crkva.

Najavljena je i obnova crkvene zgrade, a na centralnoj svečanosti, koja će biti 28. travnja 1996. godine, planira se postavljanje reljefa Sv. Jurja iznad ulaza u crkvu.

K.Č.

MODERNA OBITELJ

Članak posvećujem svim onim obiteljima oko mene čiji su me tužni, napaćeni trenuci njihovih života inspirirali da ovo napišem.

Danas je važno biti moderan. Ni mi kršćani nismo imuni na ovu pojavu. Nije važno koliko to košta, koliko naša obitelj trpi zbog toga. Spremni smo ići "u korak s vremenom", pa makar se to i ne svidjelo Crkvi. Manji broj se još i trudi ugoditi nekakvom "crkvenom moralu", ali najbrojniji su oni koji ne žele biti "van svijeta". Zbog toga si ne možemo priuštiti još jedno dijete, ali možemo novi televizor. Nemamo vremena čitati kojekakve "vjerske knjige", ali s koliko čežnje sanjamo o kablovskoj televiziji i u našem domu. **Jeste li vi kršćani?** Pa gdje ste onda na nedjeljnoj misi? Izležavate se u krevetu ili vam se župnik zamjerio? Ili možda i dodete, a vašu djecu ne povedete, jer oni odlučuju u svom izboru. A što mislite o misama radnim danima?

Ne, nema grubosti u ovim činjenicama. Gotovo je, priznajmo iskreno sebi, **zaraženi smo bolešću današnjice: željom za posjedovanjem.** Imati moć - to je ono čemu težimo. Eto, u tome je velika prevara modernog doba što nudi ljudima vlast nad svim dijelovima njihovih života. Čini se da se osjećaju poput malih bogova. I zaista, sve možemo imati, kupiti, probati, uživati. Osjećamo da smo mi sami gospodari svog života, svoje obitelji. Mi smo tvorcii naše obitelji, mi nad njom kombiniramo, mi upravljamo, mi smo njeni vlasnici. Radimo da bismo imali i to je naša sigurnost, naše utočište, naše samoostvarenje.

A Crkva? Šta kršćanstvo nudi? Hoćemo li trgovati? Na kom je ona satelitskom kanalu, na kojoj reklami? Danas baš i nije "u trendu". Crkva - ismijana, odbačena, progonjena. Proglašena zastarjelom. Konačno, što je u njoj primamljivo? Eh, da... naslućujete i sami odgovor. Išli ste na vjeronauk, ali kako je teško povjerovati u istinitost toga. Ljudi smo i skloni smo vjerovati onome što nam se više sviđa. Našem uhu godi da sluša ritam modernog svijeta, a kršćanstvo kao da pripada ranijim epohama. Ne brinite, "moderni svijet" pažljivo vrebava na svaku našu slabost prema vjeri, svaku našu prazninu on će brzo popuniti, uskočiti poput tigra: agresivno, drsko i divlje. Napraviti će roba od nas. Štampa, televizija, moda, hrana, ljepota, spolnost, automobili, zabava... Ne osjećate li da nam baš to treba, a ne katekizam?

Ipak, dešava se da naša svemoć ponekad doživi krah. Bolest, siromaštvo, smrt, problemi. Ali, mi i za te slučajeve imamo plan. Ako smo bolesni, tu je uznapredovala medicina. Gladni osuđuju poredak i cijene smrt. Čak i onda kada beznađe zbog gubitka našeg bližnjeg obuzme dušu, čak se i tada opiremo. Umišljamo sebi kako intervencija čovjeka rješava sve i kako je "svatko kovač svoje sreće". **Pomoć** ćemo potražiti kod psihologa, rođaka, baba-vračara, u kafani - ali Crkva? Na posljednjem mjestu. Tvrdoglavo kažemo Bogu: NE! Neću te pustiti u svoj brak, neću te pustiti svojoj djeci, neću te pustiti svome srcu.

I, dokle tako? Sve dok istinska nevolja ne pokuca na vrata naše obitelji i kada svi naši suvremeni aduti više ne pomažu. Život nam se učini bezizlazan. Očaj postaje opasan a samopouzdanje se topi. Savjest se buni i ne prihvaća

uvjeravanje razumnim razlozima. Što sada? Važno je da ne upadnemo u pogrešku mržnje prema sebi ili drugima. Nemojmo se početi samosažaljevati. I nemojte se razočarati ako odjednom spoznate da je sve ono, što ste do sada stvarali, samo pustinja, gola pustinja. Ne brinite, ima netko tko bdi za vas, čije je prisustvo, dok ste se ranije nadmjeno razmahivali, sve vrijeme tinjalo u vama. Nemojte se stidjeti da Bogu ponovno molitvom kažete koliko vam je žao što ste do tada vašu ljubav prema njemu držali iza zablindiranih vrata. Ta On upravo samo to i traži. **Pomirenje. Ljubav.** Razmislite koliko ste sretni što mu možete reći: "Oče!". Poslije svega. **I molite, molite za sve one obitelji koje misle da su nepobjedive** dok tako samouvjereno korčaju "u korak s vremenom", a ne slute sljedeći trenutak...

Konačno, svi se skupa upitajmo: gdje je Crkva, gdje je Krist u našoj obitelji?

Budimo uvijek radosni - **patnja jest za kršćanina, ali pesimizam nije.** Pokažimo svojim primjerom drugima kako dalje.

Na kraju, rekao je jedan pjesnik: "Ako je i tebi isto ovako, kaži, samo kaži. A ako nije, onda sve ovo ne važi."

IVAK

Da li poznajete najsigurnije sredstvo s kojim možete gurnuti svoje dijete u nesreću? Dopustite mu da učini sve što zaželi.

Rousseau

MI "OTKAČENI"

Dragi moji prijatelji, svatko od nas se dosad upitao: "Kuda ide moj život?" Koje ideale i koje ciljeve sebi da "postavim"? Vjerujem li zaista u Boga i njegova sina Isusa Krista?"

Tražeci odgovore često odemo krivim putem. Nama mladima se to najlakše dešava. Dovoljno je pogledati u najbliži kiosk s novinama i sve nam se "otvara". Mnogi časopisi imaju upravo tu namjeru da "dobronamjerno" ukažu tinejdžerima kako dalje u ljubavi, poslu, obitelji. Moramo si priznati da nam jako godi kad u novinama saznamo nešto o sebi, uglavnom lijepo. Naravno tu su horoskopi s tekstovima sadržaja: "Da li ću večeras u gradu sresti voljenu osobu?". Nudi nam se da samo zavrtime strelicu u tim kojekakvim "pomagalima" i srce naše simpatije bit će osvojeno. No, to je još uvijek "amaterski" način saznavanja sudbine iz tih "stručnih časopisa". Slijedeći stupanj je kada nezadovoljni nastojimo nahraniti dušu u raznim specijaliziranim agencijama za proricanje sudbine i otkrivanja dubine naše svijesti. Što se sve tamo ne zbiva! Čudno je, ali tamo nas odgovori čekaju baš u gledanju: u dlan, grah, zvijezde, kavu... Tko je njihova klijentela? Vi, gospodo i gospodice, koji ste nezadovoljni vremenom u kojem živimo i vrijednostima koje nas okružuju. U svojoj naivnosti čak ne žalimo ni novac koji će od nas dotični "proroci" oteti dok nas tako, naizgled dobronamjerno, zamajavaju svojim crnim radnjama.

Okrenimo se oko sebe. Svi izlazimo, svi mi furamo svoj stil, gledamo MTV, hoćemo biti "in", dobro je biti "otkačen". Posve je normalno pustiti kosu, nositi kožnjak, nakačiti raspelo na pocijepanu odjeću, piti, "duvati", biti sudionik na žurkama koje prate skandalozne spolne radnje, kao i pripadati ezoteričnim (tajnim) društvima. Danas nije skandal ni slušati satanističku muziku, imitirati takve bendove. Mnogi osuđuju mlade zbog svega toga, ali znamo da nije lako biti mlad. Ponekad osjetimo čežnju za mirom i odlaskom u crkvu, ali kako je to danas zastarjelo. Neki se plaše da bi mogli biti ismijani od svojih drugova. Koliko mladih odlazi danas na ispovijed? Znam da će mnogi reći da se Crkva ne mora miješati u naš život. Mislimo da mi možemo razumjeti jedni druge, a da nas razu-

mjeti ne mogu čak ni roditelji, ni škola, ni Crkva. Osjećamo se kao oni koji mogu promijeniti svijet želeći pri tome porušiti sve ono što ne valja - autoritet i vlast odraslih (tako se bar nama čini).

Mladost u svojoj biti nosi nevinnost pa je lako s nama manipulirati, a upravo se to i radi kada nam preko mode, filmova, muzike, časopisa nude vruga zaodjenutog u zabavu i "šira" saznanja i suosjećajnost s problemima mladih.

U životima mladih kršćana koliko je ostavljeno prostora za Krista? Da li smo razmišljali o duhovnosti koja proističe iz službe Bogu? Nikada neću zaboraviti ovogodišnje bdijenje mladih u sjemeništu "Paulinum" gdje smo zajedno molili i pjevali. Naš biskup je u propovijedi naglasio da mi mladi trebamo ići pravo k Bogu i služiti mu. Međutim, koliko omladina danas nenamjerno ili svjesno služi "dva gospodara"? Nemojte me pogrešno shvatiti - ne osuđujem, želim samo pokazati izlaz onima koji rješenje svojih problema traže u alkoholu, drogi, seksu, horoskopima, odlascima Kleopatri i sličnim "proročicama", kartanju, zazivanju duhova, slušanju satanističkih bendova...

Ili ćete možda otići u svoj svijet apatije, samoće, bezvoljnosti i besciljnosti? Možda ćete na taj način kraće vrijeme biti zadovoljni i misliti da ste rješili sve probleme, ali... Jao! Ipak se svi ovi bjezovi završavaju tragično. I kad tako na kraju ostanete slomljeni i sami - što onda? Tada vam treba prijatelj. ISUS JE PRIJATELJ MLADIH. Onima koji to žele Isus rješava sve probleme. Njegove riječi mogu izliječiti vaše ranjene osjećaje, a iskrena ispovijed izbrisati rane grijeha i vatiti mir. Probajte! Vratite se Isusu. Položimo sebe u ruke Onom koji će s nama biti do svršetka svijeta... Zaboravite zauvijek svjetlucaost astrologije, sve laži i prijevare...

I na kraju: mladi katolici, pridružimo se našem Papi koji naz poziva na vratima trećeg tisućljeća: "Spoznajmo da smo Kristovi!"

ISI

Budući da razni oblici bavljenja magijom, od vjerovanja u horoskope i razne vidovnjake, uzima maha naročito kod mladih, a ostavlja bolne posljedice kojih nisu odmah svjesni, "Zvonik" će u narednim brojevima objaviti seriju članaka o toj temi.

Uredništvo

Adresar

STEVAN SAVIĆ, 16 godina

Učenik sam II razreda gimnazije u Odžacima. Redovito idem u crkvu i ministri-ram. Čitam misna čitanja. Volim muziku i sport.

Ujedno želim pohvaliti ovaj katolički list. Jako mi se sviđa i rado ga čitam. Najviše mi se sviđa rubrika "MLADI".

Borisa Krajgera 24, 25250 Odžaci

ŽELIMIR-ŽELJKO VUKAŠINOVIĆ

Volim poeziju, crkvenu muziku, putovanja. Bavim se i zagonetarstvom (enigmatikom).

Cara Dušana 72/6, 11080 Zemun

MARIJANA MANDIĆ, 16 godina

Učenica sam II razreda gimnazije. Redovito idem u crkvu. Volim muziku (povremeno sviram flautu). Volim dopisivanje.

Tome Rudić Brace 23, 24000 Subotica

MARINKO KLAJČIĆ, 15 godina

Pohadam I razred srednje poljoprivredne škole u Futogu. Volim slušati muziku, putovati i dopisivati se. Redovito idem na misu i čitam katolički list Zvonik.

B. Radičevića 7, 21411 Begeč

Uredila: Katarina Čeliković

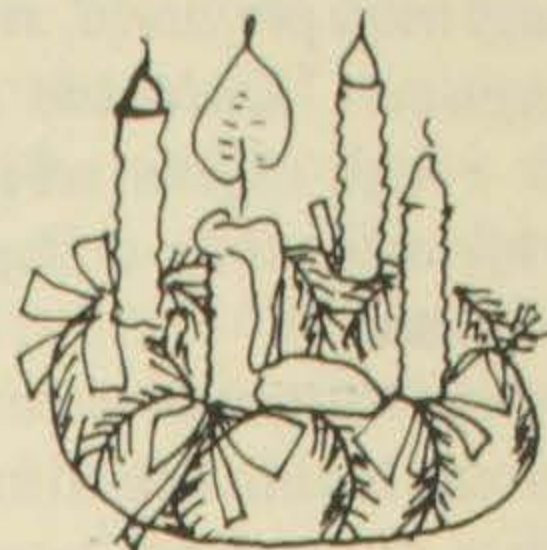
ČEKANJE - ADVENT - DOŠAŠĆE

Čekamo Isusa. Čekamo da se Isus rodi u našim srcima. Ali, Mesiju-Spasitelja čekali su i Izraelci. Dugo je Narod u tmini hodio i čekao svjetlost. Srećom, imali su proroka Izaiju koji je ovako govorio: "Evo, začet će djevica i roditi sina, i nadjenut će mu ime Emanuel (S nama Bog)!" Iz, 7,14.

Vrijeme u kojem čekamo Isusovo rođenje jeste vrijeme PRIPRAVE, vrijeme za DOBROTU i LJUBAV. Četiri nedjelje do Božića zovemo ADVENT ili DOŠAŠĆE.

Ivan Krstitelj nas savjetuje da pripravimo put Gospodinu. Zato, dragi moji Zvončići, dobro očistite srca u sv. Isповijedi, a onda u takmičenju u dobroti.

NAPRAVITE ADVENTSKI VIJENAC

Sigurno svatko od vas ima borove grančice od kojih može načiniti vijenčić. Ispletite nevelik krug, ukasite ga ukrasnim trakama u boji i stavite na nj 4 svijeće. Vijenac se može napraviti i od drugog materijala. Svake nedjelje upalite po jednu svijeću više, a ako vas ima više u obitelji, možete se dogovoriti tko će kada paliti svoju svijeću. Na posao!

Svim na zemlji mir, veselje
Bog nam s neba kaže,
taj mir poklonit će svima
koji ga u molitvi traže.
Imat će ga čovjek onaj
koji nema kuću
koji ima dobro srce
pa i dobru dušu,
Svi budite jako složni
i molite za grešnike,
ne dajte se s puta svesti
već sa Božjim licem sresti.
Sliku Božju vide samo
Oni što su Bogu vični,
Pomozi nam, dragi Bože,
da budemo Tebi slični.

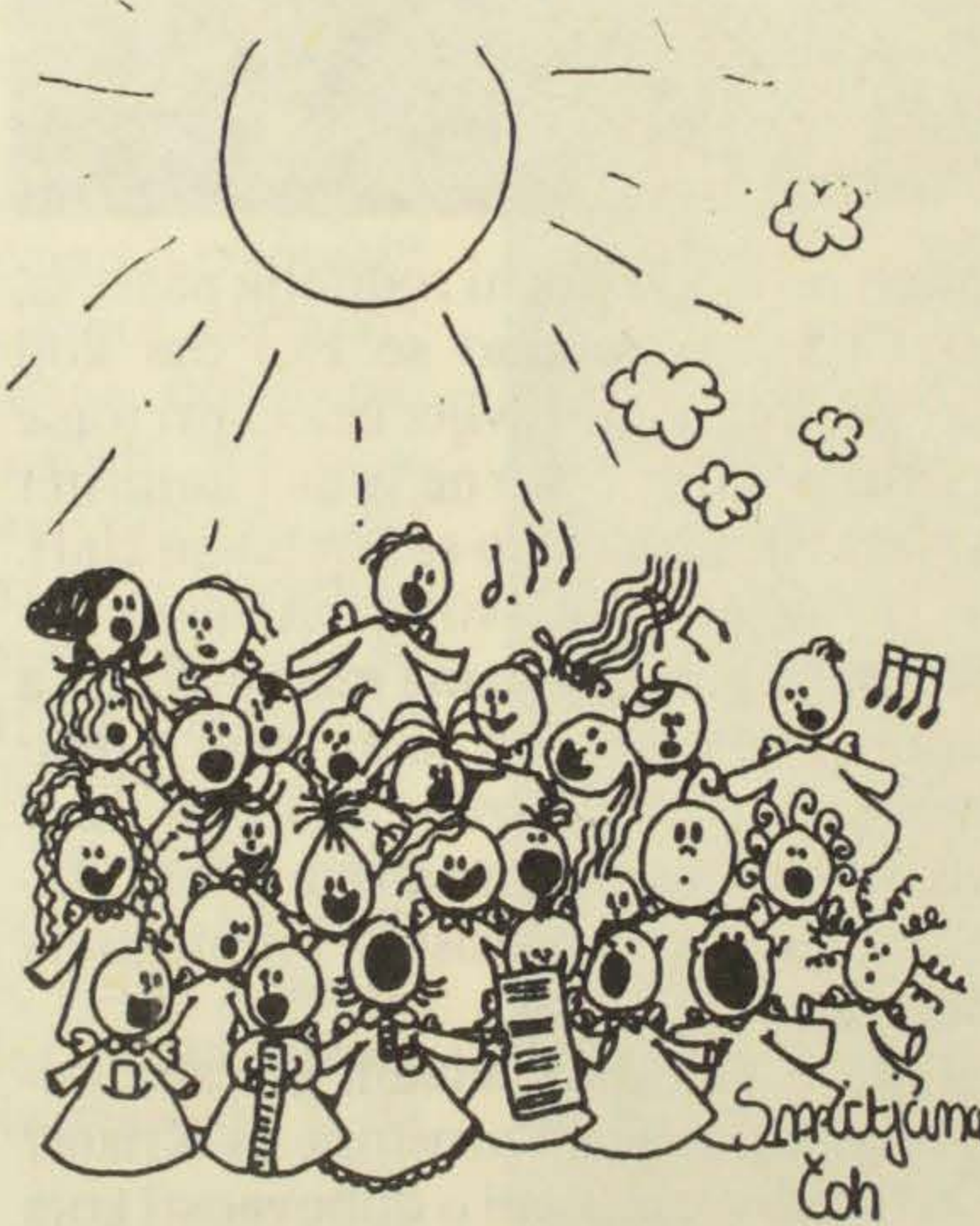
Vesna Ivković, V r., Sv. Roko

Hvala svima koji su poslali molitve i crteže za konkurs. Na žalost, zbog malo prostora ne možemo sve objaviti, ali čuvamo sve vaše radove. Molimo autora donjeg crteža da nam se javi jer rad nije potpisan.

PREDSTAVLJAMO OBITELJSKI LIST "MALE NOVINE"

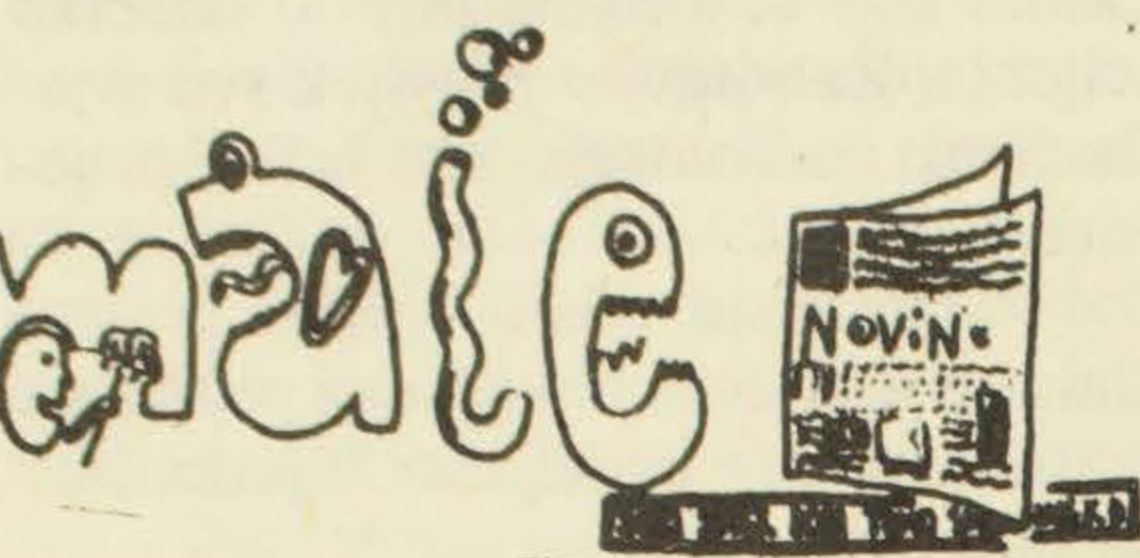
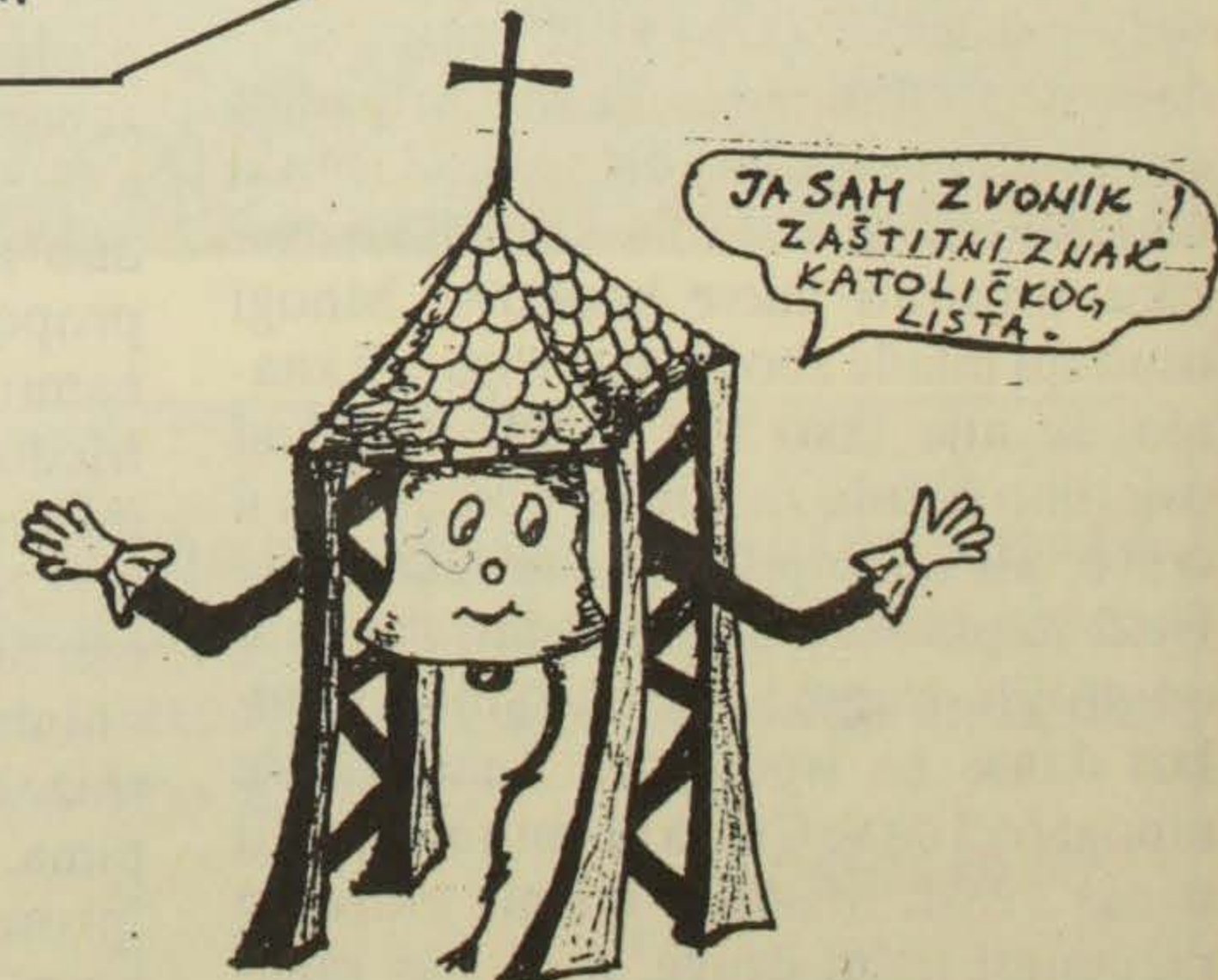
mi pišu, sami crtaju i umnožavaju novine. U međuvremenu su izdali i drugi broj, a dijele ga prijateljima. Kada su vidjeli naš "Zvonik", odmah su poželjeli surađivati pa smo u poklon dobili i crteže i pjesmice.

Zanimljivo, ali i dobar poticaj za naše Zvončice!

MOLITVA ISUSU

Moj Isuse, volim Te.
Moj Isuse, hvalim Te.
Moj Isuse, slavim Te.
Moj Isuse, klanjam Ti se.
Volim Te zato
Slavim Te zato
Hvalim Te zato
Klanjam Ti se zato
Što si me naučio na svijetu
Najljepšu molitvu OČE NAŠ.
Jelena Rajić, II e, Sombor

Kako je obećano u prošlom broju, predstavljamo vam obiteljski list koji izdaje obitelj Čoh u Varaždinu: tri brata i jedna sestra uz tehničku i svaku drugu pomoć mame i tate.

Ovako izgleda prva stranica "Malih novina":

Ove novine napravili smo mi: Tomislav, Dobriša, Siniša & Smiki.

- bilo nam je dosadno
- bili smo zločesti, pa nismo smjeli gledati televiziju
- došli smo na ideju da napravimo novine

- cijele novine napravili smo u dva dana s tim da je nekoliko sastavaka bilo od prijete

- crtali smo, pisali sastavke, pjesmice... ono što nismo objavili u ovom broju, objavit ćemo u nekom drugom.

ZAHVALJUJEMO

- BOGU ŠTO JE DAO LJUDIMA PAMET
- PAMETNIM LJUDIMA ŠTO SU IZMISLILI SLOVA
- PAMETNIM LJUDIMA ŠTO SU IZMISLILI KOMPJUTOR
- BOGU ŠTO JE STVORIO NAS DA SMO MOGLI NAPRAVITI OVE NOVINE
- LJUDIMA KOJI ĆE ČITATI OVE NOVINE

I tako ovi mali novinari pišu o tome što im se događa kod kuće, u crkvi, u školi, imaju stranicu posvećenu informatici (kompjutorima), vole kemiju pa pišu o pokusima s vodom, sportska stranica je nacrtana, a dvije stranice su pune zadataka za igru. Na zadnjoj stranici su svi u punom sastavu, na fotografijama. Oni sa-

ROĐENJE - BOŽIĆ

"Anđeo im reče: 'Ne bojte se, jer vam, evo, donosim radosnu vijest o velikom veselju za sav narod: Danas vam se u Davidovu gradu rodio Spasitelj - Krist Gospodin. I neka vam ovo služi kao znak: Naći ćete Djetešce povijeno u pelenice gdje leži u jaslama!'

Prije dvije tisuće godina nije bilo ni televizije, ni radija, a ipak su ljudi saznali za Isusovo rođenje. I danas je anđeo dežurni reporter. Vjerujem da je i vama javio veliku i radosnu vijest.

U vašim kućama već je okičen bor, pokloni su spremni, jaslalice su na mjestu, još samo da zagledamo u dubinu - u svoje srce. Isus se zapravo u njemu rađa. U blještavilu koje prati ovaj veliki blagdan nemojte zaboraviti da ima i onih koji možda neće dobiti poklon, a možda će i stol biti bez kolača. E, tu dolazite vi i pokazujete da li je priprava bila dobra.

Radujte se Božiću, danu u kojem je SVJETLO najjače, u kojem je Isus postao malenim Djetetom, tako je postao ono što ste i vi. Poklonite mu svoju ljubav.

*Nek je svima vama - malenima
Božić blagoslovljen, pun ljubavi!*

MALO SE ŠALIMO

SAUJET

Malog Ivicu majka sa-vjetuje kako se treba ponašati u gostima:

- Kada te Peričina mama ponudi jabukama, nemoj uzeti najveću.

Ivica se vratio kući, a mama ga pita kako je bilo u gostima.

- Mama, veli Ivica, nisam uzeo najveću jabuku, uzeo sam ostalih pet.

(N.N., Sonta)

**_*_*_*_

Skenderović Ljiljana IV. raz.
Mala Bosna

MALI ADRESAR

Dragi moji Zvončići, stigle su vaše adrese za dopisivanje i zato otvaramo i dječji adresar. Nadam se da razumijete da ćemo u ovom adresaru objavljivati adrese onih koji idu u osnovnu školu. Naprijed u dopisivanje!

DAVOR KLECIN, 13 godina

Aktivan sam u crkvi, ministrant sam od 4. godine, čitam misna čitanja. Redovito idem na misu. Volim sport, profesionalno se bavim nogometom (igram desno krilo). Volim strane jezike, filmove i putovanja. Hobi mi je skupljanje markica.

Nikole Tesle 38, 21420 Bač

MARTINA ANIŠIĆ, 10 godina

Volim ići u crkvu. Sviram klavir, a bavim se i sportom (košarkom i karateom). Već dugo skupljam salvete i ukrasna pisma. Volim dopisivanje zato ću svima rado odgovoriti.

Vohl Lole 53, 24000 Subotica

*Svim na zemlji
mir, veselje, Bože!*

*Podari nam mir za Božić!
Domove svima srcem ogrijane,
Zagrljaj i osmijeh prijatelja svih.
Bože, ljudi to nisu mogli,
Podari nam Ti!
Mi ćemo Tebi
Svu ljubav djece svijeta!*

Marija Pavlov

POZDRAVLJAM VAS, ZVONČIĆI I ZVONČICE!

Nije mi bilo teško sve vaše kupone prebrojiti i izračunati iz kog je mjesta koliko kupona stiglo. Čini mi se da su neka mjesta sve aktivnija, kao na primjer Sonta, Vajska, ali ne zaostaju ni Sombor, Bač, Žednik. Subotica bi mogla i bolje s obzirom na to koliko župa ima, zato Subotičani slijedite primjer nabrojanih. Kuponi su stigli i iz Male Bosne, Bačkog Monoštora, Đurdina, Bajmoka, Plavne, Selenče, a kupon i pozdrave šalju vam svima Juliana, Luka i Marina iz Augsburga (Njemačka).

Nagrade u ovom kolu poklonio je ŽUPNIK IZ SONTE, VLČ. MARKO FORGIĆ. Bog ga blagoslovio za veliku ljubav prema malim čitateljima Zvonika.

Zvonik je bio u gostima župi u Žedniku, a oduševljenje je bilo na mjestu jer su i Žedničani bili sretne ruke za sebe.

Evo dobitnika nagrada:

1. **Vesna Topal**, Sonta - veliki metalofon;
2. **Daniela Kuruc**, Sonta - godišnja pretplata na Zvonik;
3. **Jagoda Ištvana**, Subotica - veliki pribor za tehničko obrazovanje;
4. **Marjan Ostrogonac**, Stari Žednik - tetris;
5. **Ivan Milodanović**, Subotica - foto album;
6. **Kristina Beretić**, Sombor - knjiga "Ruku mira pružam svima", Kate Ivanković;
7. **Silvana Stantić**, Stari Žednik - puzzle (slagalica)

Božićno izvlačenje nagrada bit će u crkvi sv. Roka u Subotici na Božić. Svoje kupone pošaljite najkasnije do 24. XII. na adresu: I. Milutinovića 52, 24000 Subotica.

KUPON ZVONIKA br. 14

Što znači Emanuel?

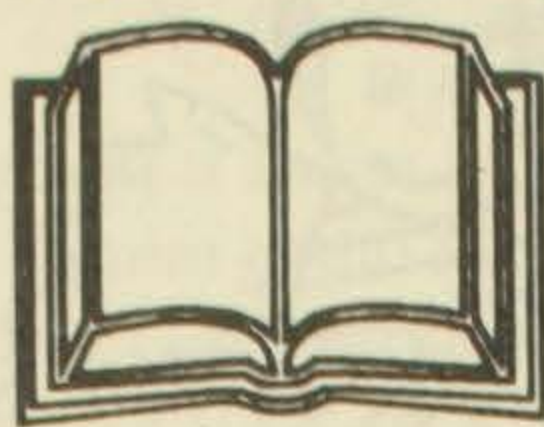
Odgovor: _____

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Poštovano uredništvo!

Pišem vam u nadi da ovo pismo neće proći kao bezvrijedan komad papira jednog običnog čitatelja ili kao dobronamjerna sugestija koju ćete ostaviti po strani (kada "vrijeme sazri").

Želim nešto predložiti za vaš List kao **rubriku**.

Današnja "klima" pogoduje "bujanju" interesiranja za radio i TV kanale, a toliko je malo pažnje posvećeno razvijanju ljubavi prema knjizi. Čak i kršćani nisu pošteđeni "TV-manije", kablovske televizije, video filmova i da ne nabrajam svima nama poznata rješenja za zabavu.

A knjiga? Koji kanal promovira knjigu? Koji časopis donosi prikaze novih knjiga? Da, ovo je već stvarno otrcana tema, svi znamo već tu "pričicu", svi smo već u školama namučeni lektirama, raznim "čitalačkim značkama", akcijama za popunjavanje bibliotečkog fonda knjiga... Sve mi to znamo, a opet: "Koliko zaista čitamo?" i "Šta čitamo?"

Zbog svega navedenog, predlažem da "Zvonik" kao list dozvoli sebi taj luksuz i objavi **članke na temu: Knjiga - kako, gdje i zašto?** Znam sigurno da umjesto nekih pjesama možete "proturiti" i takve članke. Naravno, nemam namjeru vrijeđati vašu uredničku politiku (kako se to u novinarskom žargonu kaže).

Prvi problem koji se nameće je činjenica da kod nas novijih knjiga gotovo i nema. Ali, što je s onima koje se nalaze kod naših župnika, poznanika, koje se mogu naručiti ako nam netko od poznanika putuje? Smatram da vaš list može preuzeti ulogu "vodiča" i u ovoj temi. Pišite o knjigama koje su dostupne, koje možemo nabaviti u našoj okolini! Napravite u svakom broju po jedan prikaz neke knjige! Također predlažem za početak da napravite kratku informativnu reportažu o knjižnici u Biskupiji. Tamo radi sestra Ivana pa potaknimo neodlučne da prošetaju i pogledaju mogu li nešto naći za svoj "ukus". Koliko li samo radosti, saznanja, poticaja može donijeti pravilno izabrana knjiga!

Ne dopustimo da naši školarci, naši mladići i djevojke, naši najbliži čitaju neka šund izdanja. No, ne želim dalje "gnjaviti" nekim svojim stavovima, ta vi ćete to već bolje umjeti. Nadam se.

Molim vas, još jednom, razmislite o ovom prijedlogu i ako želite da vam i ja pomognem, javite mi se. Možda vam mogu pomoći. Sprema sam napisati neke prikaze ako vam se ta ideja sviđa.

U želji za suradnjom pozdravlja vas vaša čitateljica

Katica Damjanović

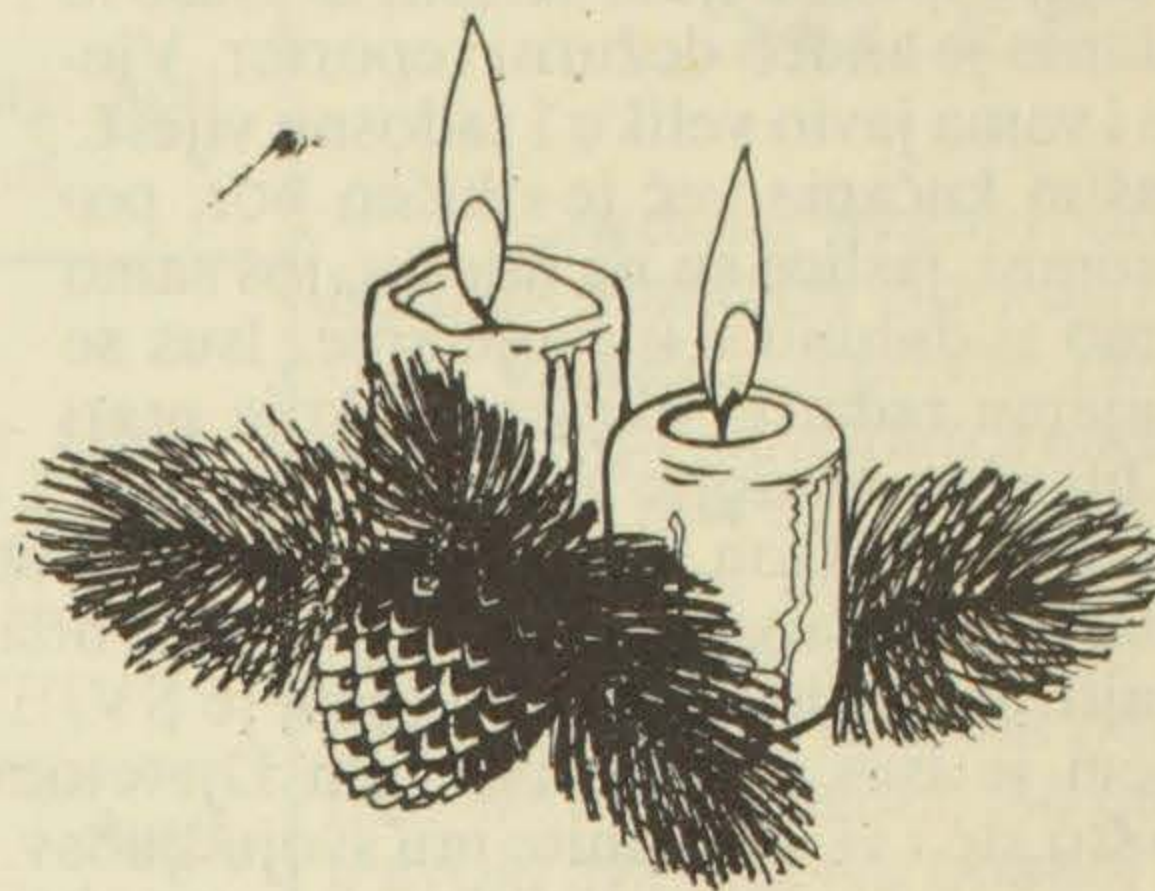
P.S. Usudujem se reći da trenutno čitam izvrsnu knjigu o obitelji, zove se "Obitelj, mala Crkva". Izvrsna knjiga. Svaka rečenica - nova podrška da ustrajemo u obiteljskom životu nasuprot novim pokretima za "oslobađanje" čovjeka od smiješnih antikviteta - obitelji i djece.

Možda bi mogli u svakom broju obrađivati i tu temu ili bar prepisati i doslovce objaviti neke misli iz te knjige. Autor knjige je Carlo Carretti (Karlo Karet).
I još jedna tema kao **prijedlog**: Mogli biste otvoriti stalnu rubriku "**Marijanski kutak**" u kojoj bi donosili najljepše bisere, misli, želje svih marijanskih štovatelja. Budimo na to potaknuti Papinom devizom: TOTUS TUUS (SAVTVOJ)!

Srdačan pozdrav!

Zahvaljujemo se na želji za suradnjom i očekujemo vas u prostorijama Uredništva. Na žalost, teško je preporučiti knjigu duhovnog sadržaja a da bude dostupna onima koji čitaju ovaj List, zbog poznatih razloga. Kada budemo imali mogućnost nabavke novijih knjiga, potrudit ćemo se i o tome pisati. Mi i inače objavljujemo prikaze knjiga naših autora, kao što ste mogli zapaziti gotovo u svakom broju.

Uredništvo

Štovano Uredništvo "Zvonika"!

Hvala ponajprije za marnu brigu oko povezivanja i objedinjavanja svih onih koji su na bilo koji način vezani uz Bačku ravnicu, kao i onih koji su njome hodili, u njoj molili, radili i živjeli. Iako u hrvatskoj metropoli sve vrvi od pisane i izgovorene riječi i duša se zaželi mira i "preživljanja" svega onoga što je u nju ušlo, kako bi različila bitno od nebitnog, za "Zvonik" odvojim vrijeme i s velikom ljubavlju prebirem njegove stranice i sadržaje.

Lijepi su, raznovrsni, iskustveni i Božjim duhom nadahnuti. Moram reći da je svaka rubrika na svoj način izazovna, poticajna i obogaćuje. Zadnji broj me osobito razveselio, vjerujem i nadahnuo ovo moje pisanje jer sam na njegovim stranicama našla vrlo lijepe sadržaje o ženskom redovništvu. Osobno smatram da bi bilo vrijedno otvoriti dijalog osobito s mladima: što misle o redovnici, zašto danas tako malo ima onih koji se odvažuju na taj put? Koliko poznaju tu vrstu življenja, postoji li način da im se približi i da li ima uopće interesa... Što bi mijenjali, što očekuju od današnje redovnice. Osobito mi se čini za cijelu Crkvu u Hrvata, a s posebnim naglascima u vašoj mjesnoj Crkvi da to pitanje postaje sve ozbiljnije, jer domaćih zvanja je zaista malo. Primjerice samo u našu Družbu (sestara "Naše Gospe" - op. ur.) koja svoje korijenje vuče upravo iz Bačke i u kojoj je svojevremeno bilo dvije trećine zvanja s bačkih ravnica, već više od 20 godina nema niti jednog zvanja. Ne želim tražiti krivca, jer bismo krivci mogli biti i mi sami, želim samo posvijestiti ovu potrebu i potaknuti nas na zajedničko traženje i razmišljanje.

Nalazimo se u otajstvu Božića, otajstvu života i nade. Neka nam Bog sam koji je postao čovjekom pokaže put i osvjetli. Uz iskrene čestitke na trudu i zauzimanju oko tako važnog posla kao što je glasilo "Zvonik" želim Uredništvu i svim čitateljima čestit Božić i blagoslovljenu i mirom prožetu novu 1996. godinu.

S. Tarzicija Tunjić, Zagreb

Uređuje: Stjepan Beretić

Povijest jasllica ili "Betlema"

"Porodi sina svoga, prvorođenca, povi ga i položi u jaslje jer za njih nije bilo mjesta u svratištu" (Lk 2,7)

Gotovo da nema crkve u kojoj za božićnu ponoćku ne osvanu "jaslice" ili "Betlehem". To je plastični prikaz božićnoga otajstva. Jaslice s djetetom Isusom, Josip, Marija, pastiri, anđeli. Vol i magarac za jaslama. U Subotičkoj biskupiji su najveći kipovi za "Betlehem" u katedrali-bazilici svete Terezije u Subotici. Prostorno najveći "Betlehem", bez sumnje imaju subotički franjevci, a obuhvaća cijelu križnu lađu samostanske crkve. "Betlehem" s najviše pojedinosti, najljepše tirolske izrade imaju somborski karmelićani. Našem puku najbliskiji "Betlem" imaju župljani subotičke župe Isusova uskrsnuća. Likovi tamošnjeg "Betlema" su obučeni u bunjevačku nošnju. Najneobičniji "Betlehem" imaju župljani župe Bajmok. Tamo je osim prizora iz štalice predodčen i Dječak okružen zvijerima prema proroku: "Vuk će prebivati s jagnjetom, ris ležati s kozličem, tele i lavić zajedno će pasti a DJETEŠĆE njih će vodit" (Iz 11,6). Nije čudo, što će mnogi Subotičani zaredati od crkve do crkve, samo da svojoj dječici pokažu "Betlem".

• Betlehemska "spilja jasllica"

Štalica je najčešće prikazana kao spilja. Onu, po predaji, pravu spilju Isusova rođenja u Betlehemu pohađali su vjernici od prvih stoljeća kršćanstva. U namjeri da zatre svaki trag Židovima i kršćanima, rimski car Hadrijan je rušio sve židovske i kršćanske svetinje. Nad spiljom Isusova rođenja 135. godine dao je nasaditi gaj boga Adonisa. Sveti Jeronim u 5. stoljeću piše da se smrt poganskoga boga oplakivala "u onim istim jasllicama u kojima se čuo prvi plač Božjega Sina koji je postao djetetom za naše spasenje". I Origen u 3. stoljeću spominje "spilju jasllica u Betlehemu". To bi imalo značiti, da se careva namjera brzo izjalovila. Od 326. godine nad "spiljom jasllica" sagradio je car Konstantin velebnu baziliku. Podzemna spilja (na slici) koja se u Betle-

hemu danas pokazuje kao mjesto Isusova rođenja je pravokutna prostorija u koju vode stepenice iz Konstantinove bazilike. U njoj je pravoslavni oltar s velikom srebrnom zvijezdom ispred sebe. Na njoj natpis: "HIC DE VIRGINE MARIA IESUS CHRISTUS NATUS EST". Tj. Ovdje se od Djevice Marije rodio Isus Krist. Oko dva metra dalje, na suprotnoj strani u jednom udubljenju u stijeni su jasllice i pred njima katolički oltar Triju kraljeva.

• Isusove jasllice

U rimskoj bazilici Sv. Marije Velike čuva se pet uskih daščica, koje su po predaji iz onih jasllica u koje je Marija položila svoga prvorođenca. Možda je od tih "jasllica" krenuo običaj da se u crkvama u božićno vrijeme pred ili pokraj oltara postave jasllice. Nešto kasnije, oko 1600. g., vjernici su u njih stavljali i kip djeteta Isusa. U nekim će se krajevima vidjeti kolijevka u koju se polaže kipić djeteta Isusa. Najstarija božićna kolijevka se čuva u Austriji, a potječe iz 14. stoljeća. Ova predaja vjerojatno ima korijen u životu sv. Franje.

• Franjine jasllice

U šumi Greccio asiški je siromašak 1223. godine "inscenirao" događaj betlehemske noći. I ponoćka i jasllice su osvojile svijet. Iz srednjeg vijeka se sačuvao običaj pastirskih igri sa scenskim prikazom Isusovoga rođenja. Danas nema crkve bez jasllica. U Baču se nosio Betlehem. Osim "štalice" nosila se i "kolivčica", što ukazuje na činjenicu da su se "kolijevke s Djetetom" mogle vidjeti i u našim krajevima. U svakom slučaju u kasnijim stoljećima se uz jasllice postavljaju i ostali kipovi: Josip, Marija, anđeli, pastiri. Tako se "Betlehem" sve više proširivao prikazivanjem božićnih scena: pastiri kraj stada, anđeo koji naviješta rođenje, pastiri koji se žure dozivajući jedan drugoga, pastiri koji se klanjaju Djetetu, nose darove, karavana mudraca s Istoka, betlehemska zvijezda... Prve crkvene "jaslice" su imali građani Napulja 1478. godine. Italija, Francuska, Portugal, Austrija i Njemačka su zemlje koje su brzo prihvatile dražesni običaj. U Pragu su prve jasllice postavljene 1562. g. U Altöttingu su jasllice od 1601. godine, a građene su tako da se scene mogu mijenjati.

• Kućni "Betlehem"

Nastojanjem franjevaca u pojedinim obiteljima se također postavljaju jasllice. U Tirolu, Švapskoj, Schwarzwald gotovo da nema sela bez bar jedne radionice za izradu kipova od drveta. Brojne su radionice i u Napulju i na Siciliji. "Betlehemi" se izrađuju u različitim veličanama. U Tirolu se često mogu susresti jasllice s kipovima od voska. Obučeni su u "prava" odijela. Postoje sasvim minijturni kipići. Čuvaju se u obiteljima i u muzejima stoljećima. Nerijetko su takvi "Betlehemi" obogaćeni scenama iz seoskog života određenog kraja. U nekim zemljama postoje čak i bratovštine koje njeguju ovu lijepu tradiciju.

• Bunjevački "Betlehem"

I u našim domovima se za Božić postavljaju jasllice. Kipovi se daju praviti i od tijesta. Stare su nane u Subotici i u Somboru za Božić pekale božićnjak, svečani božićni pleteni kolač koji bi ukrasile jednostavnim kipićima Isusa, Gospe, Josipa, pastira. Nije nedostajalo ni stado. Sunce, mjesec, zvjezdice, cvjetići, ptičice, sve je to pjevalo s božićnjaka. Iz sredine božićnjaka se izdizala grančica s nanizanim kuglicama od tijesta. I na grančicu su vješte ruke postavljale ptičice kao i na kolač. Bio je to zlatni božićni ukras na blagdanskome stolu. A božićkovao je i ostao za vrijeme blagdana. Kako bi lijepo bilo da, osim "kupovnog", na stolu bude i onaj pravi, domaći, najljepši, zlatni Betlehem!

Piše: Roman Miz

RUSINI GRKOKATOLICI (I)

USPOSTAVLJENO JEDINSTVO

Tko su i što su, zapravo, grkokatolici - pitanje je na koje mnogi nemaju odgovora ili barem nemaju točan odgovor. Za jedne, to su izdajnici pravoslavlja, za druge su drugorazredni, nepotpuni katolici, čak i prikriveni pravoslavci, koje bi trebalo pokatoliti. "Od jednih otidoše, drugi iz ne prihvatit će" - kažu! Postoje i neki treći i četvrti odgovori, koji su smješteni između ova dva prva.

Za razumijevanje ovog treba svratiti pogled u davninu, na same početke kršćanstva. Ono se širilo i razvijalo u nekoliko pravaca, prvenstveno na istoku i zapadu. To nisu samo zamljopisni pojmovi. Istok i Zapad označavaju i dva različita svijeta - po jeziku, kulturi, običajima. Na Zapadu je dominantan Rim, država Rim sa svojim latinskim jezikom, kulturom, umjetnošću, filozofijom, naukom i svim onim što je jedan narod stvorio po svojim mogućnostima, po diktatu svog mentaliteta i po ostalim svojstvima. To isto imao je i Istok s grčkim jezikom i helenskom kulturom. U ta dva svijeta, na taj i takav Istok i na taj i takav Zapad - prodrlo je kršćanstvo. I ne samo prodrlo, već se tu ukorijenilo, razvilo i - inkulturiralo u njega.

Inkulturaciona je prihvaćanje i kristijanizacija života i svega onoga što je jedan narod imao. To je realizacija ideje, ideologije u određenoj sredini. S vremenom kršćanstvo je počelo prožimati duhovni, materijalni i društveni život sredine, ali i samo od nje prihvaćati ono što je bilo dobro i korisno. Tako je kršćanstvo od sredine prihvatilo: jezik i oblike bogoslužja, obrednu odjeću, pravno discipliniranu praksu, psihomentalno shvaćanje duhovnosti, umjetnički ukus i estetiku, veći ili manji utjecaj državne vlasti u životu Crkve i dr. Sve je to doprinjelo da su se s vremenom, kako na Zapadu a još više na Istoku, razvili različiti obredi. U početku je to bila jedina razlika među mjesnim Crkvama jer je nauk bio isti.

Prihvaćajući kršćanstvo pojedini narodi, odnosno zemlje primali su ga iz različitih središta - Rima ili Bizanta. To opredjeljivanje za jedan od dvaju oblika kršćanstva ovisilo je od različitih uvjeta - geografske blizine, trgovačkih i kulturnih veza, političkih interesa i sl. Razumije se, i sami centri su se međusobno natjecali da druge privuku u svoje sfere. Tako se istočno kršćanstvo iz Bizanta proširilo na skoro cijeli Balkan i na zemlje stare Kijevske Rusi - današnje Ukrajine i Rusije.

S vremenom, uslijed raznih okolnosti, razloga pa čak i interesa, nije ostalo samo na vanjskim obrednim razlikama. Pojavile su se razlike i u bogoslovskim tumačenjima pojedinih vjerskih istina. Sve to, uz lične ambicije i nesretne okolnosti, doprinosi zahlađenju odnosa između Rima i Bizanta. Sve manje poznavanje latinskog, odnosno grčkog jezika, a time i međusobno nerazumijevanje, također je doprinijelo tom međusobnom udaljavanju ovih dvaju kršćanskih centara. I konačno, u subotu 16. srpnja 1054. godine delegacija iz Rima na čelu s kardinalom Humbertom, u 9 sati prije podne, stavila je na oltar crkve sv. Sofije u Konstantinopolju bulu kojom izopćuje konstantinopoljskog patrijarha Cerularija i njegove istomišljenike. Patrijarh je sazvao sabor za 20. do 24. srpnja i na njemu izopćio, tj. bacio prokletstvo na papine legats naglašavajući da ne prihvaćaju učenje Rimske Crkve o izlaženju Duha Svetoga, ali o primatu Pape nije bilo ni riječi, iako je i to već pomalo bilo sporno. Ova uzajamna prokletstva i izopćenja povučena su tek 7. prosinca 1965. godine istovremeno u Vatikanu i Fanaru u Istanbulu.

Tako je u Crkvi nastao raskol. Crkve na Istoku, jedna za drugom, prije ili kasnije slijedile su Konstantinopoljsku Crkvu. I nastale su Crkve koje se danas zovu - Pravoslavne. I ostala je Crkva koja se danas zove - Katolička. Međutim, nisu sve Istočne Crkve pošle putem raskola. Dvije biskupije u južnoj Italiji i Siciliji koje danas broje oko 100.000 vjernika, koji su kršćani istočnog obreda - italo-greci i italo-albanci - nikada nisu prekinule jedinstvo s Rimskom Crkvom. One su danas prototip neodijeljenih isto-

čnih kršćana. O tome se malo znade, često i namjerno prešućuje...

Još crkveni raskol pravo nije ni dopro do svih kutaka, jer u Srbiji je još 1217. godine legat pape Honorija III. krunisao Stevana, a u Bugarskoj je raskol definitivno uveden tek 1235. godine, već se pojavila nostalgija i snažna želja za ponovnom uspostavom crkvenog jedinstva.

Prva unija Rimske i Grčke Crkve zaključena je na saboru u Lionu 1274. godine - Lionska unija. Grčko svećenstvo i narod nisu je prihvatili. Druga unija ovih dvaju Crkava bila je zaključena na saboru koji je 1438. godine počeo u Ferari, a godinu dana kasnije završio u Florenci. Iz Grčke je došlo čak 700 delegata na čelu sa carom Ivanom VIII. i patrijarhom Josifom II. Iz Kijevske države bila je delegacija na čelu s mitropolitom Isidorom. 6. srpnja 1439. godine potpisana je Ferarsko-florentinska unija. Njoj su 1439. godine pristupili Jermeni; 1442. Kopti; 1444. sirska Jakobiti; Kaldejci i ciparski Maroniti 1445. godine. U Carigradu je formalno bila proglašena u crkvi sv. Sofije u prosincu 1452. godine, a 29. svibnja 1453. Konstantinopolj pada u turske ruke. S njime je pala i unija koja ni u Moskvi nije bila prihvaćena.

Godine 1596. potpisana je u Brestu Litovskom unija Kijevske Crkve s Rimskom Crkvom. Njoj su se kasnije priključile istočne biskupije u Pšemislju (1692) i Ljvovu (1700). U istočnoj Ukrajini uniju je uništila ruska carska vlast, a u zapadnoj Ukrajini razvila se i održala unatoč teškim kušnjama u drugoj polovici 20. stoljeća. Upravo njeni potomci su današnji Ukrajinci grkokatolici u bivšoj i današnjoj Jugoslaviji.

Marčanska unija zove se po selu Marči u Hrvatskoj kod Bjelovara, gdje su je 1611. godine potpisali pravoslavni Srbi. Umjesto Marčanske eparhije (biskupije) 1777. godine osnovana je nova - Križevačka.

Godine 1646. potpisana je unija u Užgorodu, koja je i potvrđena 1648. godine. Od tada su i bačko-srijemsko-slavonski Rusini vjernici sjedinjene Crkve, tj. grkokatolici, kako ih je Austro-Ugarska nazvala.

U Alba Juliji, u Transilvaniji, unija je potpisana ljeti godine 1698. Kasnije se širila, tako da danas, nakon teških progona u vrijeme vladavine komunizma, tamo djeluje pet sjedinjenih biskupija. Dvije župe sjedinjenih Rumuna nalaze se u jugoslavenskom dijelu Banata.

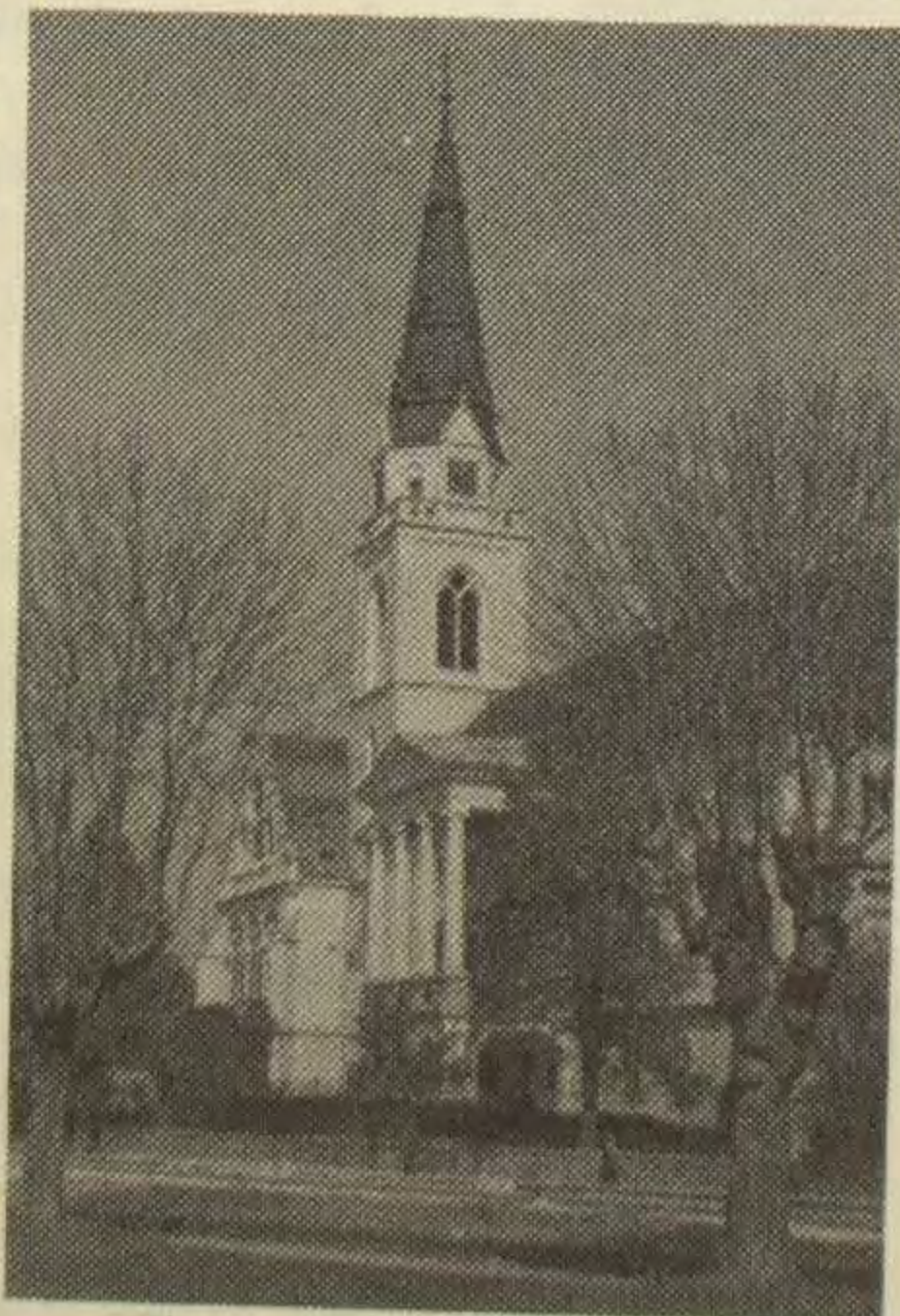
Treba spomenuti i uniju u Kukošu, u današnjoj Grčkoj, 50 km sjeverno od Soluna, koja je tamo zaključena 1859. godine. Njeni potomci danas žive u pet župa u Makedoniji.

Potomci Brest-Litovske, Marčanske, Užgorodske, Erdeljske i Kukoške unije sačinjavaju zajednicu Božjeg naroda Križevačke biskupije koja se prostirala na cijelom području prve i druge Jugoslavije.

Grkokatolici su pravi katolici, ali s istočnim, odnosno grčko-slavenskim obredom, crkvenom disciplinom, običajima i drugim svojstvima istočnog kršćanstva. Zajedno s rimokatolicima, tj. katolicima zapadnog, odnosno rimskog obreda oni ispovijedaju istu vjeru, prihvaćaju isti vjerski nauk. Oni ne priznaju žalostan raskol 1054. godine. Oni žele uspostaviti jedinstvo koje je bilo prije raskola. Teže jednom kršćanstvu - pravoslavnom (pravovjernom) po nauku i katoličkom (sveopćem) po ljubavi.

Godina 1996. bit će jubilarna - 400 godina Brest-Litovske i 350 godina Užgorodske unije. Tada su naši Ukrajinci i Rusini krenuli novim putem. Nije on nikada bio lagan, ni uvijek pravedan prema njima, barem im se tako činilo i čini. Ali, to je bio put savjesti! Na njemu se padalo i podizalo, doživljavalo uspjehe i poraze, bio je okićen slavom i mučeništvom. Ali, najvažnije je - ustrajali su na njemu! Do danas!

/nastavit će se/

Na slici: Grkokatolička katedrala u Križevcima

PROPOVIJED ZA BOŽIĆ

(IZ ANTUNOVE RIZNICE)

"I rodi sina svoga, prvorođenca" (Lk 2,7). Eto do-
brote, eto raja! Potrčite dakle proždrljivci, škrci i lihvari,
kojima je draži novac nego Bog, i "kupite bez srebra i bez
zamjene" (Iz 55,1) žito što vam ga danas daje Djevica iz
svetišta svoje utrobe. Rodila je, dakle, sina. Kojega sina?
Boga, Sina Božjega. O sretnija od svakoga sretnika, koja
si Sina porodila Bogu Ocu! Kako bi slavna postala siro-
mašna žena koja bi smrtnom caru, porodila sina! Koliko
je, dakle, postala slavniija Djevica koja Sina porodi Bogu
Ocu! ...

"U tom istom kraju boravili su pastiri i noćili pod
vedrim nebom, bdijući nad svojim stadam" (Lk 2,8). Sret-
nih li pastira koji su one noći bdjeli i časno čuvali svoje
stado! Promotri kako s dva razloga pastir bdije nad svojim
stadam: da ga očuva od kradljivaca i da ga obrani od
vukova. Svi smo mi pastiri, a stado je naše mnoštvo
dobrih i iskrenih misli i želja. Nad ovim stadam marljivo
moramo bdjeti da ga razbojnik, tj. đavao, ne bi prijevarom
ukrao, i vuk, tj. tjelesna požuda, ne bi zbog našega
pristanka oteo. Onima koji tako bdiju, porođenje Gospo-
dinovo navješćuje radost...

"Anđeo im reče: 'Ne bojte se, jer vam, evo, donosim
radosnu vijest o velikom veselju za sav narod: Danas vam
se u Davidovu gradu rodio Spasitelj - Krist, Gospodin. I
neka vam ovo služi kao znak: Naći ćete Djetešce povijeno
u pelenice gdje leži u jaslama!" (Lk 2,10-12). Što znači
"naći ćete Djetešce" nego: naći ćete mudrost koja za-
muckuje, moć koja se učinila slabom, veličanstvo koje se
ponizilo, neizmjernoga koji je postao malen, bogatoga
koji je želio biti siromašan, gospodara anđela koji se
sklonio u štalu, veličanstvenoga koji se skućio u jaslama...
Bog je za nas postao malen, jer nam se danas rodio. S
mnogo razloga nazivamo Krista malešnim, no, zbog kra-
tkoće, želim navesti samo jedan: Ako djetetu učiniš što-
god našao, ako ga izgrdiš, ako ga udariš, i ako mu nakon
toga pokažeš cvijet ili nešto slično, i pokazujući mu ga
daruješ, zaboravit će na nanesenu uvredu, smiriti se i
poletjeti u zagrljaj. Slično će i Krist, kojega si teškim
griehom uvrijedio ili mu bio kakvu nepravdu nanio, zabo-
raviti na uvredu, oprostiti grijeh i poći u susret da te zagrlji
i poljubi ako mu pružiš ružu skrušenja i cvijet iskrene
ispovijedi...

Isus je rekao: "Zaista, kažem vam, ako ponovno ne
postanete kao djeca..." (Mt 18,3). Dijete se, iako golo, ne
srami; kad ga netko udari, trči u krilo majke; ne pozna zla
ovoga svijeta; ne zna za grijeh; ne čini zlo svome bli-
žnjemu; ne srdi se; nikoga ne mrzi; ne traži bogatstvo; ne
divi se blještavilu ovoga svijeta; sa svakim je nepristrano.
Djetetu je sličan tko se kaje, onaj tko je bio zanesen oho-
ošću svoga srca, tko se razbacivao riječima i podavao
raskošnosti, ali je sada postao ponizan i malen u svojim
očima. I tko se otrijeznio, pa sada svoju prošlost, dozi-
vajući je u pamet, gorko oplakuje. Čist i siromašan ne
srami se pred Kristom i ne stidi se, ako je potrebno, da se
u ispovijedi očisti. Kad je progonjen, ne proklinje, već se
utječe Crkvi i moli za progonitelje i klevetnike...

/Veritas/

Poštovano uredništvo!

S velikim zadovoljstvom primila sam skoro sve bro-
jeve vašeg časopisa "Zvonik". Iznenadena sam njegovim
bogatim sadržajem i čestitam vam na lijepoj opremi.

Doista, to je izvanredno i korisno štivo za mnoge
čitatelje, a osobito za ljubitelje prekrasne Vojvodine. Svima
vama želim puno uspjeha u radu za proširenje Kraljevstva
Božjega u dušama i srcima svih ljudi dobre volje.

Neka vas u tom plemenitom nastojanju vodi svjetlost
Duha Svetoga i zagovor Djevice Marije - Majke Crkve.

Na tu nakanu moli za sve vas i iskreno vas pozdravlja
s poštovanjem

M. Adelina Franov, Rim
vrhovna glavarica
sestara "Kćeri Milosrđa"

...

Štovani uredniče - vlč. Andrija!

Od srca se radujem kad primim list "Zvonik"! Sva
daljina koja nas rastavlja nestaje i zavičaj postaje posve
blizu... Molim Gospodina da blagoslovi Vaš rad i sve ljude
naše ravnice, da se diže iz nje glas Slave Božje i našega
Roda. Hrabro! "Ne bojte se" i dalje izdavati tako lijepi list
"Zvonik". Neka njegova zvona odjeknu cijelim svijetom.

Srdačno Vam čestitam i zahvaljujem što redovito
dobivam mili glas iz rodnog kraja.

Uz topli pozdrav,

s.M. Ancila Vujković Lamić, Zagreb

POKOJ VJEČNI DARUJ IM GOSPODINE

U petak 3. 11. 1995. godine, nakon duge i teške
bolesti, u 73. godini života, prestalo je kucati
dobro srce našeg voljenog supruga i ujaka

JOSIPA BALOG
(1922-1995)

Na svetoj misi zadušnici, koja će biti u crkvi Sv.
Roka u Subotici, **16.12. u 8,30** sati molit ćemo
da ga Gospodin obdari vječnom radošću i nagradi za sve
dobro koje nam je u ovozemaljskom životu činio.
Duboko ožalošćeni: **supruga ERZIKA i nećak JOSIP** s obi-
telji.

Prije godinu dana preselio se u vječnost naš tata

JOSIP PLEMENČIĆ
(1925-1994)

Mi, njegove kćerke, molit ćemo za dragog nam
oca na sv. misi koja će biti u crkvi Sv. Roka na
Badnji dan u 9 sati.
Molimo Gospodina da mu bude milostiv zaje-
dno s našom mamom **Marijom**, braćom **Milanom** i **Ivanom** i
njihovim obiteljima u Sračincu.
Kćerka **KATARINA** sa suprugom **ERVINOM**, sinovima **IGO-
ROM** i **FILIPOM** i kćerka **BISERKA** sa suprugom **MIROSLA-
VOM** i sinovima **GORANOM** i **SINIŠOM**.

ZVONA

Bilo je nekoć jedno mjesto u kojemu zvona crkvenog tornja nisu imala konopac. Neka stara legenda govorila je da će zvona sama zazvoniti kad se o Božiću pred jaslicama pojavi netko tko će darovati ono što mu je najpotrebnije i najdraže.

Tako je nastao običaj da se na polnoćku donesu pred malog Isusa različiti darovi. No, prošlo je već više stoljeća i zvona nisu zazvonila.

Jedne godine, ne zna se točno kada, u obitelji siromašnih seljaka njihov sin poželi da pođe na polnoćku i da ponese malom Isusu neki dar. Tata mu daje malo žita, a mama jedan novčić. Tako se mali prijatelj uputi prema crkvi.

Nebo je bilo vedro, zvijezde su svijetlile, a Mjesec je obasjavao stazu pokrivenu snijegom. Makar je bila noć, našega malog prijatelja opkoli nekoliko kosova i uz cvrkut dadnu mu do znanja kako nisu ništa našli da utaže svoju glad. Dječak se zaustavi, zemlju očisti od snijega i prosu žito koje mu je otac dao. Ptice su veselo pozobale sva zrnca i od radosti počnu pjevati.

Malo dalje, na putu u crkvu, dječak susretne starog siromaha koji ga zamoli da mu udijeli milostinju. Mali prijatelj, bez većeg razmišljanja, udijeli siromahu novčić koji mu je majka dala.

Kad je prispio u crkvu, opazi da ima puno ljudi i tada se sjeti da nema više ništa što bi udijelio malom Isusu. Od srama ostane kod ulaza crkve, gledajući ljude kako se natiškuju oko jaslica i ostavljaju svoje darove.

Nije mu se dalo ići naprijed, jer nije imao čime darovati malog Isusa, ali ga ipak vukla želja da pogleda jaslice: napokon odluči, pun srama, približiti se. Kako su lijepe bile jaslice i kako bogati darovi!

Istog časa mali se prijatelj sjeti da u džepu ima jednu krušku koju mu je mama dala ako ogladni na putu. On je nije htio pojesti jer je te noći želio učiniti malu žrtvicu za Isusa. Prisjeti se da bi to mogao ostaviti novorođenom Bogu, ali ga je bilo sram među onako lijepe darove staviti svoju već pomalo zgnječenu krušku.

Svlada svoju stidljivost, pristupi jaslicama i tiho reče: "Mali Isuse, oprosti mi što ti mogu dati samo ovu krušku. Ono što sam mislio donijeti, podijelio sam na putu i zaboravio na tebe. Znam da je ovo malo, ali je sve što imam!"

Topla suza orosi njegov obraz, a dok je rukom sramežljivo brisao oko, zvona odjednom stanu svojim divnim zvukom ispunjati crkvu i cijelo selo. Ljudi su konačno shvatili da je netko Isusu poklonio ono što mu je bilo najpotrebnije i najdragocjenije. Bilo je to plemenito srce siromašnog dječaka.

/Veritas/

Subotica-Katolički krug
TRIBINA MLADIH

Tema: DOGAĐAJ BOŽIĆA

Predavač: Preč. Josip Pekanović, Sombor
Poslije predavanja druženje u HKC "Bunjevačko kolo"
(Šala u dva čina; tombola, stolni tenis, muzika...)
Nedjelja, 10.12. u 19 sati

Subotica-župa "Sv. Roka"
SUSRETI BRAČNIH PAROVATema: ŽIVOT PRIJE ROĐENJA
Petak, 15.12. u 20 sati

Subotica-župa Sv. Roka-vjeronaučna dvorana

MAJKAMA U ČAST
(priredba)

Nedjelja, 17.12. u 18 sati

Subotica-franjevački samostan
Kapela "Crne Gospe"

MISA MLADIH ZA MIR

(svakog prvog petka u mjesecu)
5.01. 1996. u 20 sati

Misu pripremaju mladi iz katedralne župe

Subotica-katedrala

SVETA MISA ZA + BISKUPA IVANA ANTUNOVIĆA
Nedjelja, 7. siječnja u 18 sati

USKORO IZLAZI IZ TISKA

Ivan Pavao II. "OČE NAŠ"

(prijevod s njemačkog jezika: Jakob Pfeifer)

Wolfgang Oberröder "IĆI U CRKVU - ZAŠTO?"

(prijevod s njemačkog jezika: Jakob Pfeifer)

(Narudžbe: Jakob Pfeifer, Župni ured,
25250 ODŽACI, tel./fax. (025) 742-471PREPORUČAMO - JOŠ NIJE KASNO DA
NARUČITE

- ZIDNI KALENDARI (2 ndin)
- BOŽIĆNE ČESTITKE (pet motiva):
s kuvertom (2 n. din), bez kuverte (1,50 n. din)
- NALJEPNICE ZA BLAGOSLOV KUĆA (1 ndin)
- SUBOTIČKA DANICA (nova) - 15 ndin
- MOLITVENIK "SLAVA BOŽJA"

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/24-740. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Stjepan Beretić, Stipan Bošnjak, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Vesna Ivanković, Andrija Kopilović, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Antun Miloš, Josip Pekanović, Ivan Piuković, Blaženka Piuković i Branko Vaci. Tiraž 2500. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmeta Majera 10, Subotica, Tel: 024/51-202.